

Verkiezingsprogramma 2014 - 2018

VERNIEUWINGS GROEP de kern centraal

STEM LIJST 1

Inhoudsopgave

1	INLEIDING.....	3
1.1	Visie Vernieuwingsgroep	3
1.2	Missie Vernieuwingsgroep	3
1.3	Kernpunten Vernieuwingsgroep	4
2	WELZIJN	6
2.1	Algemeen.....	6
2.2	Onderwijs.....	6
2.3	Jeugd en jongerenbeleid	7
2.4	Sport	8
2.5	Ouderen in onze samenleving	10
2.6	Zorg.....	12
3	RUIMTE EN MILIEU	16
3.1	Ruimte	16
3.2	Milieu.....	21
3.3	De kernen	22
3.4	De agrarische sector	25
3.5	Verkeersveiligheid	25
3.6	Werken en economie	27
3.7	Recreatief toerisme	29
3.8	Cultuur.....	30
3.9	Duurzaamheid	31
4	BESTUUR EN MIDDELEN	34
4.1	Bestuur	34
4.2	Samenwerken.....	34
4.3	Middelen.....	34
5	COMMUNICATIE	36
5.1	Algemeen.....	36
5.2	Communicatie en informatie.....	36
6	RESUMÉ	37

1 INLEIDING

Duidelijk is dat de agenda van de gemeente Schinnen steeds verder af staat van de landelijke politiek. Nu in Den Haag meer en meer vanuit de achtergrond Europa én de nationale financieringsproblematiek geregeerd wordt, zijn de landelijke partijen vooral druk bezig met zelfbehoud op het turbulent politieke toneel. De plaatselijke belangen worden maar al te snel naar het tweede plan geschoven.

Een lokale partij, zoals de Vernieuwingsgroep, is een autonome partij, die alleen in de gemeente Schinnen actief is. Lokale partijen krijgen nogal eens het verwijt, dat men niet over een ideologie beschikt. Dat klopt!: het hechten aan een ideologie kan de aandacht afleiden van wat er werkelijk toe doet in uw gemeente. Het gaat in de gemeentelijke politiek altijd om zaken die de eigen inwoners direct aangaan. Het gaat lokaal niet om landelijke ideologieën, van welke aard dan ook, maar om een bestuur dat zich bemoeit met de directe zaken die alle inwoners, van welke gezindte dan ook, aangaan.

Onze koers wordt bepaald door de plaatselijke situering en bevolking en wordt ons nooit opgelegd door boven ons staande regionale of landelijke partijstromingen.

Wij willen eerlijk, oprecht, open en betrouwbaar werken aan een optimaal leefklimaat binnen de gehele gemeente Schinnen. **Dat is onze koers !!!**

1.1 Visie Vernieuwingsgroep

De Vernieuwingsgroep wil een lokale politieke partij zijn, die midden in de Schinnense samenleving staat en weet wat er leeft onder de inwoners van onze prachtige gemeente. Dit doen we door ons nagenoeg dagelijks in te zetten voor het welzijn van onze burgers, steeds vanuit een zelfkritische en open houding naar de gemeenschap. We zetten ons graag in voor de belangen van onze inwoners, verenigingen en ondernemers en nodigen hen uit om de dialoog met ons aan te gaan. Politiek bedrijven is participeren en anticiperen, zonder in beton gegoten ideologieën. Vanuit dit adagium willen we ons blijven inzetten voor de lokale belangen!

Samenwerken: kernachtig en helder!

De gemeente moet breed gedragen initiatieven uit de lokale samenleving mogelijk maken! Dit betekent concreet: consequenties van keuzes helder maken en democratisch gekozen beleid binnen de gestelde kaders tot uitvoering brengen.

De focus van het gemeentelijk apparaat moet extern gericht zijn; op haar burgers, haar ondernemers en anticiperend op de snel veranderende maatschappelijke ontwikkelingen. De gemeente is duidelijk en consistent in haar optreden.

1.2 Missie Vernieuwingsgroep

De Vernieuwingsgroep wil haar doel bereiken door het op democratische wijze afdwingen van de volgende doelstellingen:

- toezien op heldere en controleerbare afspraken met Burgemeester en Wethouders over de uitvoering van het door de Raad vastgestelde beleid;
- streven naar een ambtenarenapparaat dat proactief werkt, slagvaardig en deskundig is en toegerust is op haar taken;

- vergroten van de betrokkenheid van zowel onze gemeentelijke medewerkers als ook die van onze inwoners.

Onze visie geeft weer WIE we willen zijn. Onze missie WAT we willen bereiken. In onderstaande hoofdstukken kunt u lezen HOE we dit vorm willen geven. Dit noemen we de kernpunten van onze politieke agenda, die we in dit programma graag met u willen delen.

1.3 Kernpunten Vernieuwingsgroep

Onze kernpunten zijn basisprincipes. Ze vormen de kernwaarden van onze partij en zijn leidend voor het handelen van onze raadsleden en bestuurders.

Voor de inwoners maken deze kernpunten duidelijk wat zij van de door hen gekozen raadsleden kunnen verwachten. Ook weten de andere partijen hierdoor welke voorwaarden door de Vernieuwingsgroep zullen worden gesteld aan samenwerking en/of instemming met voorgenomen beleid.

1.3.1 Kernpunt: Het versterken van de leefbaarheid in onze kernen

De Vernieuwingsgroep wil samen met haar burgers en andere partners duurzame initiatieven ontwikkelen om de leefbaarheid in de kernen te behouden en de kwaliteit van natuur en landschap te versterken. De Vernieuwingsgroep vindt dat kernen moeten kunnen beschikken over een goed en veilig woonmilieu en een levensvatbaar voorzieningenniveau.

1.3.2 Kernpunt: Behouden van het groene karakter

De Vernieuwingsgroep gaat voor verantwoorde ontwikkeling van de natuur en behoud van het groene karakter van onze gemeente. Schinnen moet een groene gemeente zijn waar het goed onthaasten is. We zetten ons actief in voor het behoud van natuur en landschap en voor recreatief toerisme gericht op wandelaars en fietsers.

1.3.3 Kernpunt: Burgerparticipatie is uitgangspunt

Meedenken is meer dan alleen maar luisteren. De Vernieuwingsgroep wil luisteren naar haar inwoners. Niet eenmalig, maar permanent. Inspraak moet samengaan met invloed. De Vernieuwingsgroep wil bij het nemen van beslissingen met belanghebbenden bespreken, wat noodzakelijk en haalbaar is. Als we het daar over eens zijn, gaan we pas met elkaar aan een oplossing werken

Om een goede inhoud te kunnen geven aan dienstverlening dient de organisatie vraag- i.p.v. productgericht gericht te worden ingericht.

1.3.4 Kernpunt: De klant en zijn vraag centraal

De vraag van de burger moet met name gericht zijn op het verkrijgen van "individuele producten" (bijv. paspoort) die voor de betreffende burger "op maat" worden vervaardigd. De burger moet daarbij kunnen rekenen op een kwalitatief hoogwaardige dienstverlening. Omdat de huidige aanbod gestuurde werkwijze een efficiënte dienstverlening in de weg staat vindt de Vernieuwingsgroep dat de organisatie vraaggericht georganiseerd dient te worden. Het dienstverleningsconcept "De klant en zijn vraag centraal!" moet in houding en gedrag van medewerkers tot uitdrukking komen.

1.3.5 Kernpunt: Een duurzame samenleving

In een tijd van grote milieuvraagstukken wil de Vernieuwingsgroep op lokaal (micro) niveau haar steentje bijdragen aan het vergroten van duurzame inzet en gebruik van middelen. Wij willen hierbij als kleine gemeente onze verantwoordelijkheden niet ontlopen. Dit doen we door ons voortdurend in te zetten voor een duurzame samenleving en verbetering van ons leefmilieu: ons beleid is gericht op het vergroten en verbeteren van duurzaam gebruik van gemeentelijke middelen.

Bron: Historie Schinnen

2 WELZIJN

2.1 Algemeen

Welzijn is een veelomvattend begrip en betreft veel onderwerpen. Het gaat daarbij om zorg, onderwijs, scholen, bibliotheken, kernegebouwen, winkels, sociale zaken, volksgezondheid, verenigingsleven en nog allerlei andere voorzieningen. Het betreft alle inwoners: van jong tot oud. De Vernieuwingsgroep zet zich op al deze terreinen in, waarbij onze aandacht uiteraard uitgaat naar alle groepen burgers. Vrijwilligers, mantelzorgers, het verenigingsleven en allerlei voorzieningen zijn belangrijk voor het sociale leven in de kernen. Maar de demografische, economische en maatschappelijke ontwikkelingen hebben hun gevolgen. Zo neemt het aantal vrijwilligers en mantelzorgers af. Ook wordt het draagvlak voor het verenigingsleven en het voorzieningenniveau in de kleinere kernen minder. De Vernieuwingsgroep is van mening, dat de kernen moeten beschikken over een “levensvatbaar voorzieningenniveau op maat”. Hierbij staat het belang van de totale gemeente centraal en niet die van de afzonderlijke kernen. We kiezen voor spreiding van voorzieningen op basis van de kansen en mogelijkheden van de kernen. De Vernieuwingsgroep wil via burgerparticipatie de maatschappelijke bewustwording van burgers, de zelfredzaamheid en sociale samenhang op kernniveau vergroten.

2.2 Onderwijs

2.2.1 Behoud van een kwalitatief goed onderwijs

De basisschool is een essentieel onderdeel van de leefbaarheid van onze kernen. Scholen worden echter bedreigd, omdat het aantal kinderen al sterk gedaald is. De komende jaren zullen alle partners zich samen met de bewoners in moeten zetten om een goede spreiding van basisscholen met kwaliteit in stand te houden. Voor het behoud van de basisschool moet samen met alle betrokkenen gezocht worden naar creatieve mogelijkheden zoals samenwerking tussen scholen en ouders. Ouders en dorpsbewoners moeten betrokken worden bij de discussie over de toekomst van de basisscholen, waarbij onderwijskwaliteit, leefbaarheid en bereikbaarheid de uitgangspunten zijn.

2.2.2 Leerlingenvervoer

De kosten van het leerlingenvervoer zijn de laatste jaren enorm gestegen. Om deze kosten te beteugelen zijn extra maatregelen nodig. De Vernieuwingsgroep vindt dat het leerlingenvervoer daarom aan strengere regels moet worden gebonden. Dit betekent dat er in de kerkdorpen op diverse plaatsen verzamelpunten (bijvoorbeeld bij scholen) moeten worden ingericht waar ouders, verzorgers of bijvoorbeeld buurtbewoners de kinderen brengen en halen, waarna deze worden vervoerd naar de diverse scholen. Dit geldt niet voor kinderen met een beperking.

2.2.3 Aansluiting onderwijs op arbeidsmarkt

Jongeren hebben én zijn de toekomst. De Vernieuwingsgroep is van mening, dat de aansluiting van het onderwijs op de arbeidsmarkt verbeterd moet worden: jongeren moeten de kans krijgen kennis op te doen in de werkende maatschappij. Er zullen tussen overheid, ondernemers en onderwijs afspraken gemaakt worden om deze aansluiting te verbeteren.

2.3 Jeugd en jongerenbeleid

De Vernieuwingsgroep vindt familie- en gezinsleven van groot belang. In gezin- en familieverband groeien kinderen op. De betrokkenheid van jeugd en jongeren in de gemeente is belangrijk. Daarom stimuleren wij een gemeentelijk beleid t.b.v. jeugd en jongeren.

De Vernieuwingsgroep hecht er waarde aan om de politiek in onze gemeenschap vroegtijdig onder de aandacht van jongeren te brengen. Om die reden wil de Vernieuwingsgroep dat de gemeente jongeren tijdens hun basisschooltijd uitnodigt om op het gemeentehuis te komen. Hier zullen zij informatie ontvangen over het werk van de gemeente.

2.3.1 Decentralisatie jeugdzorg

Jongeren in Schinnen zijn over het algemeen tevreden over hun ouders en de gezinssituatie. Tegelijkertijd maakt 1 op de 5 jongeren ruim gebruik van een vorm van hulp, zorg of behandeling. De gemeenten worden in 2015 verantwoordelijk voor o.a. de jeugdzorg. Samen met 18 gemeenten in Zuid Limburg worden de handen ineen geslagen, om die zorg zo goed mogelijk te organiseren. Het adagium daarbij is: **ontzorgen waar mogelijk, zorg waar nodig**. Jeugdigen en ouders, die voor 1 januari 2015 jeugdzorg ontvangen of al recht op jeugdzorg hadden, blijven dit in 2015 ook ontvangen bij dezelfde aanbieder. De verwijzingen en indicatiebesluiten blijven tot 1 jaar na inwerkingtreding van de jeugd -wet gelden. Voor pleegzorg geldt daarbij geen einddatum en wordt tevens de voortzetting ervan bij dezelfde pleegouders gewaarborgd.

De uitgangspunten van decentralisatie zijn, dat er meer aandacht moet komen voor het gewone opvoeden. Het gebruik van (dure) tweedelijnszorg moet worden teruggedrongen. Dit vereist een goed aanbod van een laagdrempelige ondersteuning in de eerste lijn. Situaties waarbij verschillende hulpverleners steeds naast elkaar doorverwijzen mogen niet meer voorkomen.

De Vernieuwingsgroep vindt het belangrijk, dat jongeren goed en veilig in het gezin opgroeien. In een vroeg stadium dient bij problemen met deze jongeren in het gezin, specialistische hulp te worden aangeboden. Hierdoor wordt voorkomen dat deze jongeren gebruik moeten maken van zwaardere zorg. Het proces van decentralisatie van de jeugdzorg dient in goede banen te worden geleid.

2.3.2 Jeugd en gezondheid

Een zeer belangrijke taak in het kader van het jeugdbeleid is het bewaken, beschermen en bevorderen van de gezondheid. Gezondheid is meer dan de afwezigheid van ziekte. Gezondheid heeft bijvoorbeeld te maken met:

- Lichamelijke groei;
- Een gezond gewicht;
- Gedrag; denk aan roken, drinken en drugsgebruik;
- Psychische gezondheid.

Gezond gedrag is belangrijk voor de gezondheid van kinderen. Maar gezond gedrag bij de jeugd helpt ook problemen op volwassen leeftijd te voorkomen.

De Vernieuwingsgroep wil dit onderwerp hoog op de agenda plaatsen door voornamelijk te investeren in de preventie met betrekking tot roken, jeugdalkoholgebruik, overgewicht en gebrek aan gezond bewegen.

2.3.3 Jeugd en jongerenwerk

De missie van het jongerenwerk is een brug te vormen tussen jongeren en de samenleving en om de positie van de jongeren die dat nodig hebben te verbeteren. De activiteiten van het jongerenwerk

moeten hierop gericht zijn, waarbij de invalshoeken participatie, preventie en veiligheid leidend zijn. Om jongeren de juiste weg te wijzen dienen activiteiten in het jeugd- en jongerenwerk ontwikkeld te worden, waar mogelijk in goede samenwerking en in samenspraak met de jeugd zelf. Ontwikkeling van ontmoetingsruimten moeten de jeugd kansen bieden om in gezamenlijkheid, met ondersteuning, hun weg naar volwassenheid te ontdekken. In dit traject is een duidelijke rol weggelegd voor de jongerenwerkers in samenhang met de bestaande jeugdorganisaties, ouders en vrijwilligers. Hierdoor is het mogelijk jongeren te ondersteunen en begeleiden bij hun ontwikkeling naar volwassenheid.

2.3.4 Jeugd en ontspanning/sport

Aansluiting houden bij nieuwe trends en nieuwe initiatieven is noodzakelijk wil sport op langere termijn ook aantrekkelijk blijven. De gemeente moet hierin een sturende rol vervullen. Ruimte bieden voor sportclinics verdient aanbeveling. Wij juichen het zeer toe dat via het minimabeleid de jeugd de kans geboden krijgt in de sport te participeren. De uitvoering en continuering daarvan zullen wij goed blijven bewaken.

2.3.5 Jeugd en ontwikkeling

De jeugd uit alle maatschappelijke lagen van de bevolking heeft recht op ontwikkeling op zodanige wijze, dat ze optimaal gebruik kan maken van haar capaciteiten. Dit geldt voor de schoolse ontwikkeling in voor- en vroegschoolse opvang en basisonderwijs, alsook daarbuiten. Buitenschoolse opvang en jeugdbewegingen, zoals scouting of daaraan gerelateerde verenigingen verdienen daarbij onze aandacht. Door daar waar mogelijk deze initiatieven te ondersteunen c.q. de oprichting en bevordering daarvan te bewerkstelligen, wordt gezorgd voor de mogelijkheid van de ontwikkeling van de jeugd naar de maatschappelijke normen van onze samenleving. Om ook de jeugd al vroeg met het politieke bestel kennis te laten maken moet de verdere maatschappelijke betrokkenheid al op vroege leeftijd een deel zijn van de ontwikkeling.

2.4 Sport

Er zit BEWEGING in Schinnen!

2.4.1 Vereniging van de Toekomst

Binnen de gemeente Schinnen vraagt zowel de kwaliteit als de kwantiteit van de sportaccommodaties aandacht. Wat behoort tot een basissportvoorziening en wat niet? Welke verantwoordelijkheid draagt de gemeente en welke de vereniging? Een optimale inzet van accommodaties is het uitgangspunt, waarbij mogelijkheden van centralisatie en privatisering besproken worden. Een slimme en moderne vereniging speelt hierop in en pakt de kansen, die er liggen. De 'Vereniging van de Toekomst' kijkt naar de ontwikkelingen en zorgt ervoor, dat ze zichzelf een rol toebedeelt die een bijdrage levert. In onze ogen is een 'Vereniging van de toekomst' een vereniging, die verder kijkt dan de traditionele vereniging. Een vereniging, die niet klaagt over een teruglopend ledenaantal, maar er wat aan doet door in te spelen op wat haar omgeving nodig heeft en zo een sterke positie opeist. Dat klinkt logisch, maar er naar handelen is toch een ander verhaal. Met 'Vereniging van de Toekomst' helpen we de vereniging stap-voor-stap hun positie te verstevigen. De leden en potentiële leden vormen daarbij het uitgangspunt: wat zijn hun wensen en hoe kunnen we daar aan voldoen? Sporten op flexibele tijden, nieuwe takken van sport, meerdere takken van sport, sport als kinderopvang of sport voor ouderen zijn voorbeelden van thema's die aan bod komen. Met andere woorden; hoe maken we onze vereniging aantrekkelijk voor de omgeving?

2.4.2 Sport en versterking sociale samenhang in de buurt

Sport en bewegen zorgen niet alleen voor een gezonde leefstijl, maar dragen in verenigingsverband bij aan versterking van de sociale samenhang binnen de lokale gemeenschap. Bij een sportvereniging zijn ook veel niet spelende leden betrokken, zoals ouders, vrijwilligers, trainers/coaches en bestuurders; hierdoor is dit de plek, waar de sociale samenhang in de kern wordt versterkt. Het gemeentelijk sportbeleid dient gericht te zijn op het beoefenen van breedtesport voor alle inwoners.

2.4.3 Sportaccommodaties

De Vernieuwingsgroep is van mening dat een aantal factoren bepalend moeten zijn voor het in stand houden van de huidige sportcomplexen. Het basis uitgangspunt is de invloed op de leefbaarheid in de kernen en de levensvatbaarheid van de betreffende vereniging in de toekomst. Daarnaast moeten we ook in de voetbalsport over de grenzen durven te kijken en met omliggende gemeenten als ook de provincie in gesprek gaan om vanuit een breder perspectief naar gezamenlijke locaties te kijken en hoe we deze dan in stand kunnen houden. Met andere woorden er moet een totaal visie komen over voetbal accommodaties in de gemeente Schinnen.

Als het om levensvatbaarheid gaat is het uitgangspunt het aantal spelende teams geregistreerd bij de KNVB met een doorkijk naar de toekomst.

Investerings worden alleen gedaan indien echt noodzakelijk en alleen bij sportverenigingen die levensvatbaar zijn voor de toekomst. Duidelijk moet wel zijn dat de totale kosten van onze sportcomplexen drastisch omlaag moet en dit zou kunnen door o.a. het aantal sportvelden te verminderen door uit te gaan van juiste behoeftebepaling van de sportverenigingen gehanteerd door de KNVB, hetgeen de Vernieuwingsgroep wil gaan vasthouden. Hiervoor moeten verenigingen wel bereid zijn samen te werken inzake het optimale gebruik van de gemeentelijke velden. Een proactief en ondersteunend beleid van de gemeente bij het realiseren van hiervan is essentieel.

De Vernieuwingsgroep is voorstander van een geleidelijke afbouw van het aantal sportcomplexen. Door de geleidelijke transformatie naar kunstgrasvelden zal het aantal grasvelden afnemen. Een proactief en ondersteunend beleid van de gemeente bij het realiseren van fusies en/of samenwerkingsvormen zal dit proces bespoedigen.

Contributies dienen betaalbaar te blijven, ook voor sporters met een inkomen tot 110% van het sociaal minimum. Instrumenten van het gemeentelijk armoedebestrijd dragen daartoe bij.

Op de sportboulevard te Oirsbeek ligt tussen de turnhal en de tennisvelden een trapveldje. De Vernieuwingsgroep is van mening dat dit een ideale ruimte is om een verhard handbalveld te realiseren, dat overdag als trapveldje voor de jeugd en de school kan dienen.

Sportvoorzieningen dienen breed toegankelijk te zijn. Er wordt daarbij ingezet op een breder gebruik van sportparken, sportvoorzieningen en sportkantines voor maatschappelijke doeleinden waardoor verenigingen in staat worden gesteld meer eigen inkomsten te verwerven. Ook kunnen (vergader)ruimtes in sportkantines worden aangeboden of verhuurd aan allerlei andere maatschappelijke organisaties die een binding hebben in de betreffende kern. De Vernieuwingsgroep wil bekijken of de bestemming op sportparken te veranderen is in maatschappelijke bestemming.

2.4.4 Galmproject

Dit project is gericht op de sport- en bewegingsparticipatie van mensen vanaf 55-jarige leeftijd. GALM staat voor Groninger Actief Leven Model. Inwoners van 55 tot 65 jaar worden uitgenodigd voor een fitheidstest, waarbij hun conditie wordt gemeten. Daarna kunnen ze instromen in de zogeheten 'bewust bewegen' groepen die speciaal zijn afgestemd op mensen die al geruime tijd niet

of zelfs nooit aan sport hebben gedaan. Vervolgens kan men kiezen uit vele mogelijkheden zoals sportief wandelen en zwemmen.

2.4.5 Maatschappelijke verbondenheid

Het accent ligt op het stimuleren van vrijwilligerswerk in de sport en versterking van het pedagogisch klimaat. Sport heeft in deze variant een duidelijk sociaal en georganiseerd karakter en er wordt een redelijk traditioneel sportbegrip gehanteerd, waarin sportverenigingen een centrale plaats krijgen. Wanneer er geen goed georganiseerde sportverenigingen zijn om de maatschappelijke rol op zich te nemen, kan de gemeente de rol van sportaanbieder overnemen. Samenwerking vindt plaats tussen gemeente en club- en buurthuiswerk en welzijnsorganisaties.

2.5 Ouderen in onze samenleving

Steeds meer ouderen wonen zelfstandig. Dat is een positieve ontwikkeling. Echter, het risico van langer zelfstandig wonen is het sociaal isolement. De Vernieuwingsgroep vindt het daarom belangrijk dat deze groep ouderen onder de aandacht blijft om zodoende eenzaamheid tegen te gaan en achteruitgang te vertragen. Seniorenverenigingen, buurtgenoten, vrijwilligers en mantelzorgers hebben hierin een belangrijke rol. Het is daarbij tevens noodzakelijk dat er voor hen goed bereikbare voorzieningen in de buurt zijn. Zodoende kunnen zij mensen ontmoeten, aan activiteiten deelnemen en direct informatie en advies krijgen.

De Vernieuwingsgroep is voorstander van het faciliteren van sociale eettafels in alle kernen ter bestrijding van het sociaal isolement. Voor de kwetsbare senioren is een ontmoetingsruimte per kern in relatie tot de veranderende welzijn en zorg activiteiten een must. Tevens moeten er mogelijkheden zijn, die bijdragen tot deelname aan de sociale leefomgeving. Hierbij is een dorps bus als ook het aanbieden van kleinschalig openbaar vervoer binnen de gemeente van cruciaal belang! De Vernieuwingsgroep pleit voor één gemeentelijk platform voor het Ouderenbeleid t.b.v. Burgemeester en wethouders en de Gemeenteraad, met behoud van de zelfstandigheid van de participanten. De Vernieuwingsgroep wil de ouderenadviseurs behouden omdat zij ouderen helpen en ondersteunen bij praktische vragen op weg naar een oplossing om langer thuis wonen mogelijk te maken.

2.5.1 Ouderen en sport/ bewegen

Limburg vergrijst sterker dan de rest van Nederland. In 2000 lag Limburg één procentpunt voor op het landelijke gemiddelde. De prognose geeft aan dat Limburg in 2030 ver boven het landelijk gemiddelde zal komen. Daarnaast zal het aantal ouderen met matige of ernstige lichamelijke beperking in de periode tot 2030 naar verwachting verdubbelen tot circa 105.000 personen. De vraag naar zorg en dienstverlening zal daarmee toenemen. In Schinnen wonen relatief weinig jongeren en veel ouderen. Ook ten opzichte van de regio Westelijke Mijnstreek wonen er in Schinnen relatief veel ouderen. Onderzoek wijst uit dat de vergrijzing de komende jaren nog verder zal toenemen. Het sport- en ouderenbeleid zal integraal moeten worden aangepakt. Doelgroepen moeten naadloos aansluiten en overgangen dienen laagdrempelig te zijn. Er zal een actief stimuleringsbeleid gevoerd moeten worden voor seniorenparticipatie binnen de georganiseerde sport en particuliere aanbieders

2.5.2 Transities

De economie stagneert, het sociale domein verandert.

Tegenwoordig is de grootste zorg voor mensen hun werk en inkomen. Daarnaast wordt de gemeente Schinnen geconfronteerd met drie grote systeemwijzigingen binnen het sociaal domein. De gemeente krijgt door overheveling van verantwoordelijkheden vanuit de landelijke overheid nieuwe taken en bevoegdheden. Het betreft concreet:

1. de decentralisatie van de begeleiding AWBZ naar de WMO (per 1-1-2014)
2. de Participatiewet (per 1-1-2015)
3. de decentralisatie van de Jeugdzorg (gereed 1-1-2016)

Daarnaast wordt het Passend Onderwijs (zorgplicht per 1-8-2014) een gemeentelijke taak. Dit worden enorme uitdagingen; zowel op bestuurlijk als op ambtelijk niveau.

Veranderingen in het sociale domein

Schinnen krijgt als gevolg van de transities de verantwoording voor kwetsbare burgers. Het gaat om de begeleiding van inwoners met beperkingen, die nieuw zijn voor de gemeente. Bijvoorbeeld: dorpsgenoten met zware fysieke of psychiatrische handicaps, dementerende thuiswonende ouderen, jongeren in intramurale inrichtingen, jongeren die met zware kindermishandeling te maken hebben en jongeren met veel beperkingen die nu in de jonggehandicaptenregeling vallen.

Randvoorwaarden

Het kabinet zegt te zorgen voor de volgende randvoorwaarden:

- één integraal budget om maatwerk mogelijk te maken;
- integrale aanpak van problemen op het terrein van werk en inkomen, zorg, ondersteuning, belangrijk voor mensen die een beroep moeten doen op meerdere voorzieningen;
- stroomlijnen van het toezicht;
- monitoren van het geheel van het brede sociaal domein;
- verminderen van administratieve lasten voor gemeenten;
- terugdringen van regeldruk voor burgers, bedrijven en professionals;
- het standaardiseren van informatiestromen en ICT-systemen.

Niettemin zijn de decentralisaties grote bestuurlijke, financiële en vooral organisatorische opgaven. De Vernieuwingsgroep heeft daarbij o.a. aandacht voor het volgende:
Aantal meldpunten combineren, bijvoorbeeld kindermishandeling en huiselijk geweld:

In de uitvoerende organisatie moet een gekwalificeerde arts beschikbaar zijn als (eerste) aanspreekpunt;

- Piket (m.n. in het weekend, want dan komt het meeste voor);
- Noodnummer 24 uur per dag bereikbaar;
- Heldere afspraken maken wie waarvoor verantwoordelijk is;

Daarnaast heldere richtlijnen maken, met ruimte voor eigen verantwoordelijkheid van de gekwalificeerde hulpverleners.

- Oog voor de privacy van de cliënten en geheimhoudingsplicht;
- Onderzoek samenwerking met andere gemeenten. Deel budget samen ten behoeve van risicospreiding.

Door verandering in de manier van werken moet de decentralisatiekorting worden “terug verdiend”.

Beleidsterreinen combineren

Om te kunnen participeren moet er bedrijvigheid zijn. Het vlottrekken van de lokale economie en het arbeidsmarktbeleid kunnen het beste worden vormgegeven via één wethouder, die waar nodig samenwerking zoekt met omliggende gemeenten. Want in de economie en in het arbeidsmarktbeleid is participatie leidend. Iedereen doet mee. De Vernieuwingsgroep kiest daarmee voor een innovatieve invalshoek waarin de drie transities leiden tot één integraal economisch en sociaal beleid.

Regie en financiering in één hand

Minder controle op getallen, meer controle op resultaat. **“Niet zorgen voor, maar zorgen dat.”** De Vernieuwingsgroep wil voorkomen in plaats van genezen. Investeren wordt lonend door het in één hand leggen van de regie en financiering. Dat geldt voor de steunzoekende burger in zijn sociale verbanden maar ook voor de ondernemer in zijn zakelijke verbanden, en zelfs voor de wethouder met zijn ambtelijke organisatie en steeds minder financiële middelen. Op het gebied van de ondersteuning in de zorg, bij het vinden van werk en aanpassingen in de leefomgeving hanteert de gemeente Schinnen een ‘regel-luw’ beleid. De gemeente vraagt een minimale meetbaarheid van de verantwoording van bestede middelen. Handen aan het bed, niet op het toetsenbord.

Eén frontoffice

De Vernieuwingsgroep pleit voor één frontoffice voor vragen om steun. Dat geldt voor ondernemers en zorgaanbieders met vragen aan de gemeente of met ideeën hoe werkgelegenheid te creëren of zorg aan te bieden. Dat geldt ook voor de burger die ondersteuning behoeft en aanklopt bij de gemeente. De Vernieuwingsgroep pleit ervoor dat de frontoffice van de gemeente naar de ondernemer of de burger toe gaat om ter plekke, aan de keukentafel of op de werkvloer, te leren begrijpen wat de op te lossen problemen zijn. Samen bepalen ze wie vervolgens wat moet doen en waar het geld te vinden is om dat te realiseren. Investeren wordt lonend als iedereen gelooft in de oplossing en door het in één hand leggen van de regie en de financiering.

Eén re-integratiecoach bij werkondersteuning

De Vernieuwingsgroep bepleit één coach per bedrijf(onderdeel), dat wil zeggen, één probleemhouder per bedrijf of organisatie namens de samenwerkende partijen. In ondernemingen gaat het om alle belanghebbenden, niet alleen om de aandeelhouders. Dit vraagt om dienend leiderschap, de kracht van de eigen groep en de verantwoordelijkheid laag. Eigen verantwoordelijkheid van medewerkers en leiding garanderen moraliteit en kwaliteit. Burgers moeten weer een grote rol gaan spelen in zorginstellingen, op scholen en bij de volkshuisvesting. De gemeente moet de participerende burger faciliteren. Voor het bedrijfsleven kan de gemeente een coördinator aanwijzen die de maatschappelijke participatie bevordert. Denk aan deelname in clubs of het ter beschikking stellen van ruimtes en materialen. Familiebedrijven worden gestimuleerd en kleine (maak)bedrijfjes gefaciliteerd. ZZP`ers passen nadrukkelijk in het gedachtegoed van dit denken en doen. De gemeente moet in eigen huis het goede voorbeeld geven. Zij regelt inspraak, ontwikkelt talent en zij beperkt het aantal flex-contracten.

2.6 Zorg

WMO kanteling

Zoals eerder vermeld krijgen gemeenten als gevolg van de transities taken overgedragen en moeten daar invulling aan geven met minder budget.

De ontwikkelingen raken iedereen die op de één of andere manier zorg en/of begeleiding nodig heeft en verleent. Het gaat niet alleen om de ouderen maar ook over jongere mensen met een beperking die aangewezen zijn op voorzieningen in hun eigen leef omgeving.

Er vindt de komende tijd een omslag plaats in het denken over zorg en zorgtaken, begeleiding, efficiency en het verlenen van maatwerk. Het Rijk legt een aantal verantwoordelijkheden neer op lokaal niveau. Op haar beurt vraagt de gemeente van haar inwoners om zelf ook mede vorm te geven aan een zorgzamer samenleving. Een ingrijpende systeemverandering, die in de eerste plaats een stevige cultuurverandering vergt. Burgers moeten hun vaste claim van 'ik heb er recht op' vervangen door het actief meedenken en doen m.b.t. de invulling van hun bestaan.

De Vernieuwingsgroep stelt voor dat de gemeente vooral de regie voert in deze omslag. We willen toe naar maatwerk voor iedereen. Daarbij worden drie belangrijke zaken vooropgesteld: wat kunt u zelf doen, wat kunnen mensen in uw omgeving voor u betekenen en wat moet er dan nog collectief voor u gedaan worden en door wie! Van belang is ook hier het zelf-organiserend vermogen van burgers. De gemeente moet het ontstaan van initiatieven stimuleren en daar waar ze van de grond komen ondersteunen en faciliteren.

Er liggen kansen in vernieuwende oplossingen voor toekomstbestendige zorg die aansluiten bij de behoefte in de kleine kern. De gemeente brengt samen met de inwoners en participanten in beeld welke voorzieningen en faciliteiten er beschikbaar zijn of komen. De Gemeente staat open voor nieuwe ideeën met betrekking tot welzijn en zorg en de relatie tussen vrijwilligerswerk en professionele ondersteuning. De behoefte aan ondersteuning bij welzijn zorg zal de komende jaren sterk stijgen doordat de vergrijzing snel toeneemt.

Om de actieve deelname en betrokkenheid van kwetsbare burgers te bevorderen pleit de Vernieuwingsgroep voor een inloopruimte per kern. Op die manier kan er naar ons idee extra aandacht en ondersteuning worden gegeven om een sociaal isolement te voorkomen.

De keukentafelgesprekken zijn een positieve ontwikkeling. Het is echter van groot belang dat de vrager als volwaardig gesprekspartner de kans krijgt te participeren.

De gemeente moet haar verantwoordelijkheid nemen en duidelijk naar de burger communiceren dat het de Rijks overheid is die kiest voor de verschraving van zorg, begeleiding en ondersteuning van kwetsbare burgers. De gemeente moet er nauwlettend op toe zien dat niemand tussen wal en schip valt. Er zal een groter beroep worden gedaan op vrijwilligers en mantelzorgers, waarbij hun grenzen van zelfredzaamheid bewaakt moeten worden. Passende ondersteuning van professionals blijft hierbij noodzakelijk.

Tevens zal de Vernieuwingsgroep er op toezien dat Zorgvuldigheid en Menselijkheid bij de uitvoering van de WMO kanteling worden betracht. De menselijke maat moet in deze blijven en waar nodig terug keren.

2.6.1 Vrijwilligers en Mantelzorg

Vrijwilligers zijn zeer waardevol voor de samenleving. De Vernieuwingsgroep vindt het belangrijk dat er optimaal aandacht blijft voor het vrijwilligerswerk. De gemeente heeft een verantwoordelijkheid in het scheppen van voorwaarden, waarbinnen de vrijwilligers en vrijwilligersorganisaties optimaal hun werk kunnen doen. De Vernieuwingsgroep gaat voor speciale aandacht en ondersteuning voor welzijn, cultuur en verenigingsleven. Vrijwilligers bevorderen de sociale cohesie en de participatie als ook de emancipatie van burgers. Wij willen dat er actief wordt gekeken naar manieren waarop meer mensen binnen de gemeente worden gestimuleerd om vrijwilligerswerk te doen. In dit verband pleiten wij ervoor dat er bij alle burgers in de gemeente bekendheid komt over het belang van het vrijwilligerswerk. De gemeentelijke organisatie moet de vrijwilligers op de juiste manier waarderen. Wij pleiten voor een betere afstemming van vraag en aanbod van vrijwilligerswerk. Hierin is ons inzien een belangrijke rol weggelegd voor de gemeentelijke welzijnsinstanties.

Mantelzorgers nemen de zorg voor een naaste op zich. Zij zijn van onschatbare waarde voor onze samenleving. Het is van groot belang, dat deze groep mensen naast emotionele en praktische ondersteuning voldoende waardering krijgt.

‘Nieuwe’ mantelzorgers moeten via het Steunpunt Mantelzorg goed geïnformeerd worden over de vormen van mantelzorgondersteuning en hoe men deze - waar nodig - snel en efficiënt kan inzetten. Ook willen wij dat de mantelzorger meepraat bij het bepalen van de zorg en dat de mantelzorger beschouwd wordt als een volwaardig partner voor professionele zorgpartijen.

Door de zwaarte van de zorg en soms de lange duur waarin deze wordt verricht staat de mantelzorger onder psychische en fysieke druk. Respijtzorg is in dit verband een goede vorm van ondersteuning en een manier om de mantelzorger te ontlasten. Respijtzorg wordt verleend door personen die, meestal vrijwillig en eventueel beroepsmatig, voor een tijdje de mantelzorg overnemen. Respijtzorg kan niet direct gestimuleerd worden door de overheid. Een manier waarmee de gemeente mantelzorgers kan ondersteunen is door hen tegemoet te komen in de kosten voor kinderopvang. Respijtzorg moet volgens de Vernieuwingsgroep in het gemeentelijk beleid goed geregeld zijn.

2.6.2 Gemeentelijk armoedebeleid

Armoedebeleid willen we uitvoeren in samenwerking met het maatschappelijk middenveld. De Vernieuwingsgroep benadrukt, dat het actief benaderen van mensen, die op de armoedegrens leven noodzakelijk is. Een gedeelte van deze groep is niet op de hoogte van de voorzieningen waar zij recht op hebben. Deze groep mag niet de dupe worden van de stapeling aan bezuinigingsmaatregelen door de landelijke overheid. Om tot efficiënt beleid te komen kunnen ervaringsdeskundigen uit deze groep in het proces betrokken worden. Dit moet er daadwerkelijk toe leiden, dat mensen met een laag inkomen niet in een sociaal isolement terecht komen. Het armoedebeleid van de gemeente dient er op gericht te zijn, dat ook inwoners met een gering inkomen kunnen participeren en deelnemen aan maatschappelijke activiteiten.

De voedselbank dient optimale aandacht en ondersteuning van de gemeente te hebben. Echter het zou beter zijn dat de gemeente weet om welke inwoners het gaat om zodoende problemen rechtstreeks te kunnen oplossen.

2.6.3 Speciale aandacht voor de zorg

Er liggen kansen in vernieuwende oplossingen voor toekomstbestendige zorg, die aansluiten bij de behoefte in de kleine kern. De gemeente brengt samen met de inwoners en participanten in beeld welke voorzieningen en faciliteiten er beschikbaar zijn of komen voor de zorg. De Gemeente geeft ruimte aan nieuwe ideeën ten aanzien van het betrekken van inwoners bij zorg en de relatie tussen vrijwilligerswerk en professionele ondersteuning. De behoefte aan zorg zal de komende jaren sterk stijgen doordat de vergrijzing snel toeneemt. *Bovendien krijgen gemeenten per 1 januari 2015 veel AWBZ taken overgedragen en moeten daar invulling aan geven met minder geld.* Deze ontwikkelingen raken iedereen, die op de één of andere manier zorg nodig heeft en/of verleend. Het gaat niet alleen om onze alleroudsten, maar ook over mensen met een beperking die aangewezen zijn op voorzieningen in hun eigen omgeving. Actieve betrokkenheid van bewoners en dorpshuizen is daarbij noodzakelijk. Er zal een groter beroep worden gedaan op vrijwilligers, waarbij ook de grenzen van zelfredzaamheid bewaakt moeten worden. Passende ondersteuning van professionals blijft nodig. Het creëren van de functie van een dorpscontactpersoon, een “professionele ”

vrijwilliger uit het dorp met een breed netwerk is hier een goed voorbeeld van. Er zijn op andere plaatsen al goede ervaringen mee opgedaan in de afgelopen jaren.

2.6.4 Vereenzaming ouderen tegenaan

Steeds meer ouderen wonen zelfstandig. Dat is een positieve ontwikkeling. Echter, het risico van langer zelfstandig wonen is vereenzaming. De Vernieuwingsgroep vindt het daarom belangrijk dat deze groep ouderen onder de aandacht blijft. Ouderenbonden, kerken, buurtgenoten, vrijwilligers en mantelzorgers spelen hierbij een grote rol. Het is daarbij belangrijk, dat ouderen op de hoogte gebracht worden van de voorzieningen die voor hen in de buurt zijn. Daar kunnen zij andere mensen ontmoeten, meedoen aan activiteiten en daar kunnen zij informatie en advies krijgen. Die voorzieningen moeten ook goed bereikbaar zijn voor ouderen.

2.6.5 Ontmoeting tussen jong en oud

De Vernieuwingsgroep vindt het belangrijk, dat verschillende generaties met elkaar in contact komen. Om deze reden ziet de Vernieuwingsgroep graag, dat er in meer bestaande gebouwen gelegenheden komen waarin generaties elkaar kunnen ontmoeten. De Vernieuwingsgroep juicht maatschappelijke initiatieven toe, die het contact tussen generaties bevorderen. De Vernieuwingsgroep hecht in dit verband ook veel waarde aan maatschappelijke stages, waarbij jongeren in contact kunnen komen met mensen uit andere leeftijdsgroepen.

3 RUIMTE EN MILIEU

3.1 Ruimte

3.1.1 Natuur en Landschap

De kerkdorpen van de gemeente Schinnen zijn gelegen aan de entree van het Limburgs heuvelland en onderdeel van het Nationaal Landschap Zuid-Limburg. Nationaal Landschap Zuid-Limburg is één van de twintig nationale landschappen in Nederland. Het is een gebied met een uniek karakter. Steile hellingen, afgewisseld met holle wegen en plateaus in samenhang met dalen en beken. Groene heuvels, verfraaid door hoogstamboomgaarden. Hoven, vakwerkboerderijen, kastelen, kapelletjes en kruisbeelden, kortom het cultuurhistorisch erfgoed is uitzonderlijk gaaf. We herkennen de rijke grond, van vruchtbare löss, silex en kalksteen en een bijzonder verenigingsleven, dat de mensen in dorpen bindt. Het geheel zorgt ervoor dat recreëren, werken en wonen in Zuid-Limburg een rijk gevoel geeft.

Dit landschap heeft ook grote waarde voor de inwoners van onze gemeente. Het biedt een vaste bron van dagelijkse recreatie, met een netwerk van vele fiets- en wandelpaden en ruiterroutes. Het op een duurzame wijze behouden en met elkaar verbinden van historisch waardevolle culturobjecten, landschappen en vergezichten vormt de uitdaging voor de verdere vormgeving en inrichting van het buitengebied.

De Vernieuwingsgroep heeft in de afgelopen periode veel aandacht geschonken aan het herstel van het landelijk gebied en de Vernieuwingsgroep wil dit belangrijke project graag afronden.

De meest herkenbare onderdelen van onze inzet zijn het terug brengen van historische veld- en wandelwegen, die in de jaren 60 van de vorige eeuw door de agrarische ruilverkaveling zijn verdwenen. De bekendste verbinding ligt tussen de Hommerterweg en de Limietweg. De andere verbindingen liggen in Thull, Puth, Wolfhagen, Kakkert, Gracht, Beukenberg en Amstenrade. Daarnaast heeft de gemeente grote slagen kunnen maken op de 'ontstening' van het buitengebied. Een aantal ontsierende gebouwen zijn of worden gesloopt in relatie tot een gepaste compensatie. Inmiddels zijn aan de Thuller Kerkweg al 3 varkenstallen gesloopt met een oppervlakte van 550 m² en aan de Mulderweg 2 stallen ter grootte van 560 m². Aan de Vloedsgraaf te Nagelbeek worden varkenstallen en een woonhuis gesloopt ter grootte van ca. 620 m². De betreffende gebieden hebben door deze "schoonmaakactie" enorm aan kwaliteit gewonnen. De Vernieuwingsgroep ziet dat op enkele plekken in deze gemeente nog landschappelijke winst kan worden behaald.

Laan structuren en hoogstambomen

Ter verbetering van de landschappelijke kwaliteit zullen waar mogelijk (laan)beplantingen langs veldwegen moeten worden aangebracht. Dit mag echter niet tot hinder leiden voor de agrarische ondernemers.

Het herstel van de oorspronkelijke beuk- en meidoornhagen of zogenaamde gemengde Limburgse hagen met onder andere sleedoorn, hondsroos langs weidegebieden heeft ook hoge prioriteit evenals het opnieuw in het landschap opnemen van hoogstamboomgaarden. Op verschillende locaties in Wolfhagen zijn dergelijke hagen en boomgaarden al gerealiseerd. Zij dragen bijna onopgemerkt, maar toch in belangrijke mate bij aan het herstel van het typisch Limburgs heuvellandschap.

Herstel graften

Onderzoeksgegevens leren dat sedert 1990 een kleine 100 graften in het landschap zijn verdwenen. De Vernieuwingsgroep streeft naar herstel van deze graften. De graften zullen door natuurlijke

herstelbegroeiingen en aangevuld met minimale voorzieningen in de toekomst weer een functie kunnen vervullen in de vormgeving en aankleding van ons Schinnens landschap.

In Schinnen is nog een groeve aanwezig in Nagelbeek. De eigenaar wil de exploitatie van deze groeve voortzetten bij wijze van het aanvullen met grondspecie. De Vernieuwingsgroep is geen voorstander van opvulling en de daarbij behorende verkeersbewegingen. Opvulling moet tot een minimum beperkt worden. De gemeente, de exploitant en de omwonenden moet gezamenlijk tot een oplossing komen, die recht doet aan ieders belangen.

Groeve Nagelbeek

Naast deze groeve ligt het voormalige vuilnisstort. De exploitant heeft in het verleden teveel huisvuil gestort, waardoor de afwerking niet geheel in overeenstemming met de provinciale vergunning is verlopen. De gemeente heeft daarvoor compensatie geëist. De exploitant heeft onlangs aan de gemeente 3,5 ha landbouwgrond overgedragen die de gemeente zal inzetten voor de verplaatsing van een hoveniersbedrijf uit de kern Nagelbeek en voor de verdere landschappelijke inrichting van de omgeving van de Vloedgraaf. De Vernieuwingsgroep is van mening, dat de gemeente maximaal moet inzetten op een zodanige landschappelijke afwerking van het stort dat het gebied in het kader van extensief recreatief gebruik voor de burger open gesteld kan worden.

Corio Glana

Binnen het project Corio Glana wordt het herstel van de Geleenbeek tussen Heerlen en Sittard aangepakt. De afgelopen paar jaar heeft met name de gemeente Schinnen een voortrekkersrol in dit project vervuld. Door deze inzet is het de verwachting dat de Geleenbeek in Schinnen in 2014 zal meanderen van Kathagenbroek tot aan de Biesenhof.

Verder ligt er in de gemeenschap Thull een bedrijfsterrein. De oliehandel is verplaatst naar een industrieterrein. De Vernieuwingsgroep is van oordeel dat een dergelijk bedrijfsterrein in de huidige tijd bezien niet meer thuishoort in dit uitzonderlijk waardevol landschappelijk gebied en het kleinschalig karakter van de woonomgeving. De Vernieuwingsgroep streeft naar opheffing van de bedrijfsbestemming in samenhang met sloop van bedrijfsgebouwen, herinrichting van het gebied met parkeergelegenheden en een recreatieve ontsluiting naar het Geleenbeekdal met herbouw van enkele woningen, indien in de totale herontwikkeling ook de re-naturering van de Geleenbeek kan worden meegenomen.

Robuuste ecologische verbinding

De samenhang het Nationaal Landschap Zuid-Limburg wordt door de aanwezigheid van de A76 en de spoorlijn Sittard-Heerlen ernstig verstoord. In diverse rapporten is de noodzaak van een ecologische verbinding tussen de twee landschapsdelen aangegeven. Provinciale Staten van Limburg hebben binnen het Provinciaal Ontwikkelingsplan Limburg (POL) 2006 zones opgenomen om te komen tot robuuste ecologische verbindingen. Een van de belangrijkste verbindingzones binnen het POL is neergelegd tussen Reijmersbeek en de Breinder, juist bij de aansluiting van de Buitenring op de A76. Deze verbinding wordt gezien als een van de laatste realistische mogelijkheden om Oostelijk en Westelijk Zuid-Limburg met elkaar te verbinden. De vernieuwingsgroep vindt een dergelijke verbinding van hoge prioriteit voor mens en dier.

De Vernieuwingsgroep stelt vast, dat bij de aanleg van de Buitenring uitsluitend rekening wordt gehouden met de Europese natuurnormen. De veel geprezen landschappelijke omgeving krijgt bij de uitvoering geen aandacht, terwijl juist de kwaliteit van de omgeving en de onderlinge verbindingen het basiskapitaal vormen.

De gemeente Schinnen is van mening dat Provinciale Staten zelf gehouden is aan de nakoming van beleidsafspraken dienaangaande binnen het POL. Dit kan eenvoudigweg door bij de aansluiting een infrastructuur kunstwerk op “poten” te zetten waarbij het onderliggende maaiveld gewoon door mens en dier gebruikt kan worden. Een dergelijke ecopassage is vele malen beter dan voor zover überhaupt nog mogelijk is het achteraf realiseren van een ecoduct, zoals het reeds gerealiseerde ecoduct op de Kruisberg in Meerssen en het nog te realiseren ecoduct Weerterbergen. Uitwerking nu betekent dat werken op elkaar kunnen worden afgestemd en het is bovendien kostentechnisch voordeliger. De Vernieuwingsgroep zal in de komende periode blijven ijveren voor de realisatie van een dergelijke verbinding.

Voormalig stort de Beukenberg

Het voormalig stort de Beukenberg is toe aan een upgradering. De Vernieuwingsgroep zal zich inzetten voor een betere toegankelijkheid, bereikbaarheid en een uitzichtpunt. Zodanig dat dit gebied zal aansluiten op bestaande wandelpaden.

De groeve in Nagelbeek

Het gebied zal moeten worden heringericht in goed overleg met de eigenaar en milieupartijen. Wij zijn geen voorstander van opvulling en de daarbij behorende verkeersbewegingen. Opvulling moet tot een minimum beperkt worden.

3.1.2 Ruimtelijke ordening

Ruimtelijk beleid

Ruimtelijk beleid vraagt zorgvuldige afstemming op de behoefte aan ruimte voor wonen, werken en recreëren. De leefbaarheid in het landelijk gebied komt op sommige plekken onder druk te staan, terwijl juist de leefbaarheid, met dank aan de sterke sociale cohesie, in het landelijk gebied één van de sterke punten is. Volgens de Vernieuwingsgroep dienen naast de bestaande land- en tuinbouw andere economische dragers gezocht te worden, waaronder ondernemers die een zorgboerderij willen realiseren.

Het ruimtelijk beleid van de gemeente Schinnen ligt grotendeels vast in de bestemmingsplannen Kernen en Buitengebied. In een bestemmingsplan worden de bestemmingen van gronden en percelen aangegeven. Aan deze bestemmingen zijn regels verbonden over de mogelijke inrichting van het perceel en het gebruik van de grond en de gebouwen die zich daarop bevinden. Aan deze regels dienen zich zowel de overheid als de burger te houden. Het verleent de burger rechten en ze vormen een toetsingskader voor de overheid. De verschillende belangen zoals: **wonen, werken, recreatie, verkeer, milieu en leefklimaat** zijn in deze plannen op elkaar afgestemd.

Zuinig zijn op onze ruimte

Bij het aspect “zuinig zijn op onze ruimte” zijn de volgende punten belangrijk:

- er moet *duurzaamheid* in de bedrijfsvoering zijn. Een zo gunstig mogelijke energiebalans is van belang, waarbij zo mogelijk energie wordt teruggewonnen. De gemeente moet daarbij faciliterend en stimulerend optreden.
- er moet een *balans zijn tussen bouwen en groen*. Ruimte voor bouwen kan op gespannen voet staan met ambities ten aanzien van groen en economie. De Vernieuwingsgroep zoekt naar een goede balans.

Toekomstgericht werken

De gemeente zal de komende jaren geconfronteerd worden met de gevolgen van de bevolkingsdaling. In de regio Westelijke Mijnstreek hebben de gemeenten harde afspraken gemaakt om hun woningvoorraad af te stemmen op de bevolkingsdaling. Zo kan het bouwen van nieuwe woningen binnen de rode contouren alleen plaatsvinden als er ook sloop van woningen tegenover staat. Onderzocht moet worden of in samenwerking met corporaties en marktpartijen koopwoningen omgezet kunnen worden in huurwoningen. Zo worden eigenaren van koopwoningen, die (op termijn) hun woning willen verkopen geholpen en wordt tegemoet gekomen aan de toenemende vraag naar huurwoningen.

Daarmee samenhangend zal het beleid verlegd moeten worden van denken in groei naar het bevorderen van de kwaliteit van de leefomgeving. De bestemmingsplannen zijn daarom niet meer gericht op een toename van het aantal woningen. Slechts via het instrument van het Limburgs Kwaliteits Menu kan nog een enkele woning aan de voorraad worden toegevoegd. De Vernieuwingsgroep zal per saldo streven naar een vermindering van de woningvoorraad. Om het wonen zo aangenaam mogelijk te maken is het belangrijk dat de gemeente haar verantwoordelijkheid neemt bij de ontwikkeling van de ruimte. De gemeente is de aangewezen partij om ervoor te zorgen dat nieuwe plannen en projecten op een zo goed mogelijke manier worden ingepast. Binnen die nieuwe plannen moet plaats zijn voor het investeren in de ontwikkeling van bijzondere en hoogwaardige woonomgevingen. Voor de Vernieuwingsgroep staat de term kwaliteit daarbij centraal

Wanneer gebouwen worden gesloopt komen er gronden vrij die een nieuwe bestemming krijgen. Voor die vrijkomende gronden zal een ruimtelijke visie ontwikkeld moeten worden. Er kan gekozen worden voor het ontwikkelen van nieuwbouw, maar een invulling met groen is ook een optie. In gebieden met veel parkeeroverlast kan gekozen worden voor het aanleggen van parkeerplaatsen.

Bestemmingsplannen

De Wet ruimtelijke ordening bepaalt dat de gemeenteraad iedere 10 jaar de bestemmingsplannen moet herzien. Dit betekent niet dat de bestemmingsplannen een star en statisch gegeven zijn. De Vernieuwingsgroep wil luisteren naar de wensen en verzoeken van de inwoners en de gebruikers. Zij moeten daarbij een optimale inbreng hebben. Indien de wensen op basis van inhoud reëel en uitvoerbaar zijn, voor zowel het individu als voor de totale gemeenschap, dan zal de gemeente maatwerk moeten leveren en bereid moeten zijn daarvoor een wijziging van het bestemmingsplan in procedure te brengen.

In alle overige gevallen zal het bestemmingsplan binnen de grenzen van de redelijkheid gericht moeten zijn op de naleving van de in die plannen opgenomen regels.

Dorpsontwikkelingsplannen (DOP)

De gemeente stimuleert en begeleidt de inwoners van de dorpskernen om een DOP voor de komende jaren te maken. Met een DOP worden de speerpunten voor de toekomst van het dorp duidelijk. Inwoners geven zelf aan waar de prioriteiten liggen. Daarbij leidt het proces tot slimme combinaties, zelfwerkzaamheid en het aangaan van nieuwe samenwerkingsverbanden met lokale organisaties.

3.1.3 Wonen

Wonen in kernen

Een sociaal woningbouwprogramma voor starters en senioren is van belang voor de leefbaarheid. Samen met woningcorporaties wordt gekeken naar duurzaamheidsmaatregelen die woonkosten besparen door gedifferentieerde grondprijzen en ondersteuning bij het bouwen. Elk dorp moet zijn eigen ontmoetingsplek hebben. Te denken valt aan een buurthuis, kantine of vrijkomend klaslokaal van een basisschool. Dorpsverenigingen geven de gemeente gevraagd en ongevraagd advies. Andersom betreft de gemeente de dorpsverenigingen actief bij beleidsbeslissingen, die betrekking hebben op het betreffende dorp.

Passende woonruimte voor jongeren en ouderen

De gemeente kijkt samen met bewoners, corporaties en projectontwikkelaars naar een passende invulling van de woonbehoefte. Hierbij wordt ruimte gegeven aan nieuwe mogelijkheden. Als voorbeeld kangoeroe-woningen, woningsplitsing of transformatie van gebouwen. Het uitgangspunt moet zijn dat mensen zo lang mogelijk in hun eigen omgeving zelfstandig kunnen blijven wonen en zorg en ondersteuning kunnen ontvangen.

Startersleningen

Om leegstand te voorkomen en de eigen inwoners te behouden wordt een project opgestart met de makelaars en financiële bedrijven van onze gemeente om een systeem op te zetten dat kan ondersteunen om net dat duwtje in de rug te geven om de woning te kopen.

Instandhouding en nieuwbouw

De Vernieuwingsgroep wil inzetten op een aanpak van verschillende kanten. Wat wonen betreft, dient nieuwbouw afgestemd te zijn op de daadwerkelijke behoefte. Initiatieven van bewoners om voorzieningen in stand te houden, met inzet van vrijwilligers, worden aangemoedigd. Lokale regelgeving of beperkte kosten voor de gemeente moeten daarbij geen belemmering vormen.

Levensloopbestendige woningen

Om (de groeiende groep) ouderen de gelegenheid te geven zo lang mogelijk zelfstandig te wonen, dienen er meer en beter op ouderen afgestemde woningen te komen. De Vernieuwingsgroep wil de bouw van levensloopbestendige woningen bevorderen en er tevens voor zorgdragen dat er meer aanleunwoningen bij het zorgcentrum in Amstenrade komen. Een betere afstemming tussen woningcorporaties, projectontwikkelaars, huisartsen en zorginstellingen zou kunnen bijdragen aan de realisatie van meer en beter op ouderen afgestemde woningen.

Voor een groot aantal doelgroepen van onze woningmarkt bestaat behoefte aan huisvesting. Vooral is er een zeer grote behoefte aan kleinere betaalbare en duurzame koop- en/of huurwoningen voor starters, ouderen of lichamelijk gehandicapten. Er is een extra inspanning noodzakelijk vanwege de toenemende vergrijzing en de noodzaak tot langer zelfstandig wonen en de meer gewenste zelfredzaamheid vanuit de WMO (de kanteling). In samenwerking met de woningbouwcorporaties moet gestreefd worden naar een goede leefbaarheid in de buurten en kernen van de gemeente Schinnen.

Bestaande gebouwen herontdekken

De mogelijkheid om monumentale gebouwen en ander bestaand vastgoed in stand te houden hangt in hoge mate samen met de vraag of er een passende functie is voor die gebouwen. De huidige economische situatie leidt er echter toe dat in toenemende mate gebouwen hun functie verliezen (zoals leegkomende kerken, winkels etc.). De gemeente zal zich moeten inzetten om voor die gebouwen een andere passende functie te vinden. De Vernieuwingsgroep is van mening dat er binnen de context van krimp kwalitatief maatwerk nodig is voor het verbeteren van de

woonomgeving en dat er creatieve initiatieven nodig zijn om de in de toekomst vrijkomende cultuurhistorisch waardevolle gebouwen te behouden.

3.2 Milieu

Leefklimaat

Schinnen is een groene landelijke gemeente. Aantasting van het veilige en gezonde woon- en leefgebied zal krachtig bestreden moeten worden. Gewaakt moet worden dat door toename van verkeer op het onderliggend wegennetwerk de uitstoot van uitlaatgassen binnen de woongebieden belastend wordt voor mens en milieu. Met name door wijzigingen aan de A76 en de aanleg van de Buitenring Parkstad Limburg kunnen ongewenste situaties ontstaan

AWACS

De regio Zuid- Limburg kampt al ruim dertig jaar met (geluid)hinder van de AWACS-vliegtuigen vanaf de NAVO-vliegbasis Geilenkirchen. Het provinciebestuur van Limburg en de besturen van de gemeenten Onderbanken, Brunssum en Schinnen pleiten al geruime tijd voor vergaande hinderreductie bij de nationale overheid en bij internationale instanties. Zij wijzen daarbij op de noodzaak van een spoedige en structurele vermindering van de overlast van AWACS-toestellen . Als gevolg van drie decennia overlast en de geringe voortgang in de aanpak ervan staat het vertrouwen van omwonenden in, met name, de rijksoverheid ernstig onder druk.

Gemeente Schinnen neemt sinds 2010 actief deel aan de Commissie AWACS Limburg (CAL). In de CAL participeren de gemeenten Onderbanken, Brunssum, Schinnen en Provincie Limburg. Gezamenlijk trekken zij op om de geluidsoverlast van de AWACS-vliegtuigen te verminderen.

In het kader van “meten is weten” participeert de gemeente Schinnen sinds 2010 samen met de provincie Limburg en de gemeenten Onderbanken en Brunssum in het Geluidsmetnet. Dit meetnet heeft 10 meetpunten in de deelnemende gemeenten geïnstalleerd waarvan 3 (op de basisscholen van Oirsbeek en Puth en het gemeentehuis) in Schinnen. Geluidsmetnet registreert alle vluchten en het aantal decibels per vlucht. Ook voor burgers zijn deze metingen zichtbaar via www.Geluidsmetnet.nl

De meest belangrijke weg om de hinder te beperken is een structurele en vergaande reductie van het aantal AWACS-vliegbewegingen boven Limburg. Sinds 2011 heeft de NAVO het aantal jaarlijkse AWACS-vliegbewegingen boven Nederland gemaximeerd op 2.960. Daarvoor waren dat er 3.600. In 2012 en 2013 is het aantal AWACS vluchten nog verder afgenomen. Concreet betekent dit dat in 2008 gemiddeld 9 AWACS vliegtuigen per dag boven Schinnen vlogen. In 2013 is dit gemiddelde gedaald tot 3 AWACS-vliegtuigen per dag . De afname van het aantal vluchten heeft geleid tot een reductie van het aantal klachten van ongeveer 60%.

Ondanks het feit dat in de Tweede Kamer een motie is aangenomen waarin een geluidsreductie van 35% wordt nagestreefd, betekent dit niet dat een structurele afname van het aantal AWACS vluchten gegarandeerd is. De 35% geluidsreductie vindt haar grondslag in moeilijke rekenmodellen (zogenaamde validatiemethode) en niet in het aantal vluchten.

Voor de Vernieuwingsgroep is het van belang dat de door de Tweede Kamer gevraagde beperking structureel is en dat de beperking eenduidig meetbaar, controleerbaar en gemakkelijk uitlegbaar is. Het feit dat een validatieprocedure nodig is om de geluidsreductie te berekenen wijst er al op dat aan bovenstaande criteria niet wordt voldaan. Daarom pleiten wij er voor **het aantal**

vliegbewegingen maatgevend te laten zijn. Dit is immers, eenduidig, meetbaar, controleerbaar en gemakkelijk uit te leggen aan onze burgers.

Om een goede balans te vinden tussen het economisch belang van AWACS enerzijds en de maatschappelijk aanvaardbare consequenties van de overlast veroorzakende AWACS-vluchten anderzijds wilt de Vernieuwingsgroep dat er meer druk wordt gelegd op de Tweede Kamer om de AWACS vliegtuigen uitgerust te krijgen met stillere motoren die voldoen aan de normen die ook in de burgerluchtvaart worden gehanteerd en dat tot die tijd een **structurele reductie** van 35% (2340 i.p.v. 3600 vluchten) van het aantal AWACS-vliegbewegingen boven Nederland wordt gerealiseerd.

De Vernieuwingsgroep is voorstander van voortzetting van deelname aan Geluidsmetnet en vindt, dat het politieke spoor ingezet moet worden om het aantal vluchten van 2340 als structureel maximum voor de toekomst te verankeren. Daartoe zullen de fracties in de Tweede Kamer en de bewindslieden van Defensie en Infrastructuur en Milieu gevraagd en ongevraagd worden geïnformeerd.

(Afval)waterbeheer

Door goed beleid en de juiste zorg voor de uitvoering beschikt de gemeente momenteel over een goed rioleringsstelsel. De wateroverlast in kwetsbare gebieden is voor een groot gedeelte teruggedrongen. Dit is het resultaat van het opgestelde waterplan. In dit waterplan zijn tevens de nieuwe taken van de gemeente opgenomen, waaronder het afkoppelen van regenwater op het rioleringsstelsel. Deze aanpak is onderdeel van het Gemeentelijk Riolerings Plan (GRP+) maar behoeft natuurlijk wel voortdurende controle.

Het is essentieel, dat bij nieuwbouwprojecten en/of renovatieprojecten een gescheiden afvoersysteem wordt ingevoerd. Op die wijze wordt op den duur het hemelwater niet meer door de riolen afgevoerd, maar wordt het aan de natuur teruggegeven.

Omgevingsgeluid

Het is bekend dat langdurige blootstelling aan omgevingsgeluid leidt tot gezondheidsschade. Daarom zal blijvend bijzondere aandacht gegeven moeten worden aan de geluid- en milieuoverlast van de "AWACS" vliegtuigen. Die zullen vaste routes moeten gaan vliegen en het lesvliegen zal tot een minimum beperkt moeten worden. Een ander alternatief is dat de vliegtuigen naar andere bases worden verplaatst. De gemeente Schinnen zal haar plaats in de onderzoek- en begeleidingscommissie ten volle moeten waarmaken. Het uiteindelijke doel moet zijn de vervanging van de huidige vloot door kleinere, stillere vliegtuigen.

3.3 De kernen

De leefbaarheid

De leefbaarheid in de kernen is een belangrijk punt van aandacht. In de achterliggende periode is een project gestart om de leefbaarheid in de kernen heel concreet onderwerp van discussie te maken. De gemeente heeft daarbij in overleg met de bewoners in beeld gebracht welke behoeftes bestaan in de kernen, rekening houdend met toekomstige ontwikkelingen zoals aangegeven in de dorpsontwikkelingsvisie. In de verdere uitwerking wordt in dorpsontwikkelingsplannen aandacht gegeven aan de fysieke aspecten zoals nieuwe functies voor vrijkomende gebouwen, veranderende behoeftes aan woonruimte en de bereikbaarheid van voorzieningen. Ook is aandacht voor de zachte

aspecten zoals activiteiten met, door en voor doelgroepen. Deze activiteiten worden steeds belangrijker. Ook is er aandacht voor slimme samenwerkingsverbanden met buurdorpen als het gaat om het in stand houden van voorzieningen. De leefbaarheid van de kernen blijft daarbij voorop staan.

De demografische ontwikkelingen

Afname van jongeren, toename van ouderen en een krimpend bevolkingsaantal hebben grote invloed op de leefbaarheid. De gemeente brengt samen met de bewoners in beeld welke behoeftes ontstaan in de kernen, rekening houdend met de prognoses. Al deze zaken worden nader uitgewerkt in de dorpsontwikkelingsplannen.

Kern-gericht werken

De Vernieuwingsgroep stimuleert kern-gericht werken. Voor de uitvoering kan een kern en/of straat meer uitvoeringsbevoegdheid krijgen. Zo nodig horen daar bijpassende middelen bij. Kerngericht werken en de burger meer verantwoordelijkheid geven heeft ook betrekking op onderhoud van de openbare ruimte, het buurthuis van de toekomst en kleine corporaties. De gemeente voert hierin een actief participatiebeleid. Zelfsturing van de bewoners van de kerkdorpen is essentieel bij de onderwerpen die direct invloed hebben op hun gemeenschap. Zelfsturing betekent dorpsgenoten stimuleren om zelf vraagstukken op te pakken en niet meteen klaar te staan met oplossingen. Dat vraagt om een overheid die niet meer denkt voor de burger, maar die uitgaat van de kracht van de burger. Daarom moet onze gemeente investeren in zelfsturing. Bewoners willen niet alleen maar aangeven wat hun wensen en ideeën zijn, maar zelf ook invulling geven aan hun wens en droom voor de gemeenschap. De gemeente kan dit proces stimuleren. Belangrijke aspecten hierbij zijn goede communicatie, heldere afspraken en vaste contactpersonen.

Onderhoud openbare ruimte

Het onderhoud van de openbare ruimte is door de bezuinigingen de afgelopen jaren er niet op vooruitgegaan. De Vernieuwingsgroep pleit ervoor oplossingen te zoeken om de kwaliteit en het onderhoud van met name het groen te verbeteren. Met bewoners van een kern of dorpskern wordt elk jaar het onderhoud van groen, straten en pleinen bekeken en besproken. Wensen die binnen het vastgestelde budget passen, worden door de gemeente dan ook vastgelegd en het onderhoudsprogramma wordt hierop aangepast. Kernvoorzieningen floreren wanneer inwoners zelf het beheer organiseren. Ook het uitvoeren van groenonderhoud en speeltuinvoorzieningen is een mogelijkheid. Een eventuele (aanjaag)vergoeding kan vanuit dorpskern-budgetten of beheer-budgetten worden bekostigd.

Buurthuis van de Toekomst

In onze dorpskernen zijn buurtaccommodaties belangrijke plekken waar bewoners elkaar ontmoeten. Er zijn veel verschillende accommodaties bijvoorbeeld voor sport, zorg, welzijn en onderwijs. Deze worden allemaal voor het afzonderlijke eigen doel gebruikt: het welzijnspannd voor alleen welzijnsactiviteiten, sportaccommodaties alleen voor sport enzovoorts. Dit is niet efficiënt! De Vernieuwingsgroep is voor multifunctioneel gebruik van alle accommodaties.

Om dit te veranderen dient het concept Buurthuis van de Toekomst te worden ontwikkeld. In het Buurthuis van de Toekomst werken sportclubs, scholen, instellingen en andere organisaties in de dorpskern nauw met elkaar samen. Zo wordt bijvoorbeeld de voetbalclub meer dan alleen een voetbalclub, maar ook een plek waar je komt voor een praatje of voor huiswerkbegeleiding. Mensen leren elkaar zo beter kennen. Ze zijn meer betrokken bij elkaar en hebben meer voor elkaar over.

Vrijwilligers nemen het heft in handen en worden ‘eigenaar’ van hun initiatief. Hiermee worden verenigingen ook bepalender in wat er in een dorpskern gebeurt. Ook krijgen bestaande gebouwen nieuwe functies zodat een duurzame exploitatie mogelijk is zonder overheidssubsidie.

Kleine coöperaties

Voor het in stand houden of realiseren van diensten en voorzieningen wordt steeds vaker het beproefde coöperatieve model gebruikt. In de vorm van een coöperatie blijken kwijnende voorzieningen vaker wél haalbaar te zijn. De gemeente stimuleert en ondersteunt daarom het ontstaan van coöperaties. Enthousiaste en betrokken inwoners kunnen vanuit eigen kracht en inzet voorzieningen realiseren die breed gedragen zijn.

Coöperaties zijn een middel om een doel te bereiken, zoals het oprichten van een dorpswinkel of zelf huishoudelijke en medische zorg leveren. Een ander voorbeeld is de collectieve inkoop van duurzame energie of aanleg van een glasvezelnetwerk. De gemeente biedt ruimte aan deze initiatieven en stimuleert de dorpskracht van onderop. In een tijd waarin de overheid taken moet loslaten, zijn de coöperaties een belangrijk middel om kleine kernen vitaal te houden.

Kindvriendelijke kernen

Kinderen moeten buiten spelen. Het is daarom van belang dat elke buurt beschikt over een trapveldje of pannaveldje voor de jeugd. De inrichting vindt in overleg met de bewoners van de dorpskern plaats.

Er worden geen nieuwe speelgelegenheden aangelegd zonder dat kinderen en ouders in de omgeving daarover hebben meegedacht (inclusief over beheer en onderhoud). Zo ontstaan speelgelegenheden, die passen bij de wensen van kinderen en initiatieven, die kunnen rekenen op een blijvende betrokkenheid vanuit de buurt. Het netjes houden van buurtspeelvoorzieningen is een taak die steeds meer neergelegd mag worden bij de bewoners.

De voorzieningen

Nagegaan moet worden welke voorzieningen in een kern aanwezig moeten zijn om te voorkomen dat de leefbaarheid wordt aangetast. Als het beëindigen van voorzieningen aan de orde is, dan moet onderzocht worden in hoeverre die ontwikkeling de leefbaarheid aantast. Tevens dient daarbij in ogenschouw genomen te worden welke mogelijkheden er zijn om dat verlies op te vangen. Anderzijds moet er ook gewaakt worden voor overvloedige wensen en behoeften, waaraan de gemeente met de huidige financiële middelen niet tegemoet kan komen.

De uitstraling van de kernen

De uitstraling van de kernen moet bevorderd worden. Dat kan door meer aandacht voor groenonderhoud en onkruidbestrijding. Er zal beleid ontwikkeld moeten worden om de zogenaamde “lelijke plekken” aan te pakken. Deze plekken zouden op een sfeervolle wijze ingevuld moeten worden, eventueel door aanplant van groene elementen.

Het onderhoud van de openbare ruimte is er door de bezuinigingen van de afgelopen jaren niet op vooruitgegaan. De Vernieuwingsgroep pleit ervoor oplossingen te zoeken om het onderhoud en vooral de kwaliteit van het groen te verbeteren.

Herinrichting kernen

De Vernieuwingsgroep zal zich inspannen om de volgende locaties de komende jaren te herinrichten:

- Markt Oirsbeek
- Dr. Poelsstraat Amstenrade

- Raadhuisplein Amstenrade
- Stationsstraat Schinnen

Dit moet in goed overleg met bewoners en verenigingen gebeuren.

3.4 De agrarische sector

Een gezonde agrarische sector

De leefbaarheid op het platteland staat of valt met een gezonde agrarische sector. De Vernieuwingsgroep streeft naar een goede balans tussen natuur, landbouw en recreatief toerisme. Het buitengebied moet een gebied zijn met plaats voor de agrarische ondernemers, de inwoners en de recreant.

Het agrarisch natuurbeheer

Om de agrarische ondernemers blijvend te betrekken bij het beheer van terreinen zijn samenwerkingsverbanden nodig tussen natuurbeheerders (o.a. Staatsbosbeheer en Natuurmonumenten) en de agrarische sector.

De agrarische ontwikkeling

De vergroting van agrarische bedrijven betekent veelal de komst van grotere stallen. Het is een vereiste dat deze diervriendelijke en duurzame stallen in overeenstemming met het provinciaal beleid op een kwalitatieve wijze worden ingepast in het landschap. Dit provinciaal beleid sluit aan op de landelijke visie van de Vernieuwingsgroep.

3.5 Verkeersveiligheid

Veilig verplaatsen

Schinnen ligt in het noordwesten in de invloedssfeer van het Westelijk Mijngedebied en in het zuidoosten in die van Parkstad Limburg. Bovendien veroorzaakt het Duitse Heinsberg en omgeving in het noordoosten veel doorgaand verkeer door onze kernen. Iedereen, ook onze inwoners, wil zich zo snel mogelijk en veilig verplaatsen tussen woon- en werkplek. Daardoor wringt zich dagelijks nogal wat verkeer door de kernen. De gemeente Schinnen wordt als gevolg daarvan geconfronteerd met diverse “infarcten” op haar wegennet.

Bereikbaarheid van ons platteland

Digitale en fysieke bereikbaarheid, ook in het buitengebied, is essentieel voor de leefbaarheid in kleine kernen. Bereikbaarheid door middel van een goede infrastructuur, openbare vervoersmiddelen (een dorps-bus) en digitale bereikbaarheid, zoals breedband internet (glasvezel) is nodig om kleine kernen vitaal en leefbaar te houden. Wanneer voorzieningen niet meer aanwezig zijn in de eigen kern, is het belangrijk dat die voorzieningen in buurdorpen of in de stad wel goed bereikbaar zijn. Met een boven dorpse visie ten aanzien van leefbaarheid kunnen grotere netwerken ontstaan. Een boven dorpse visie stimuleert eveneens de samenwerking tussen dorpen. De Vernieuwingsgroep is voorstander dit proces van onderop te laten ontstaan.

30 kilometer zones

De infrastructuur moet het logisch maken dat in woonkernen de snelheden onder de 30 kilometer per uur liggen. Daarvoor wordt de weg in samenspraak met de bewoners snelheid remmend ingericht. Kwetsbare verkeersdeelnemers moeten worden beschermd. Voor het herstraten binnen een woonkern wordt eerst een veiligheidsscan van de straat gehouden. Bij het herstraten kunnen dan met weinig extra middelen verkeersveilige oplossingen worden uitgevoerd. Op deze manier wordt veiligheid duurzaam en actief vorm gegeven.

3.5.1 Jeugd en verkeersveiligheid

Verkeersveiligheid voor jeugd moet hoge prioriteit hebben. Alle thuis/schoolroutes, routes naar sportaccommodaties, dienen zodanig beschermd te zijn dat de jeugd veilig aan het verkeer kan deelnemen. Er moet ook aandacht zijn voor veilig spelen in de buurten (30km zones). Er moet zo vroeg mogelijk aandacht aan verkeersonderwijs voor de jeugd besteed worden.

Veilig naar school

Gevaarlijke verkeerssituaties rond schoolroutes worden vermeden of aangepast. Druk gebruikte routes worden in het straatbeeld zichtbaar gemaakt voor alle weggebruikers. Snelheidscontroles binnen de bebouwde kom worden indien nodig gericht ingezet. Het moet voor iedereen duidelijk zijn dat de gemeente alles in het werk stelt om de kinderen veilig naar school te laten gaan. Het realiseren van veilige school fiets- en wandelroutes voor alle jeugdigen (basisschool en voortgezet onderwijs) heeft prioriteit. Het door de kinderen zelf naar school fietsen of lopen heeft de voorkeur boven halen en brengen.

Verkeerssituaties

De T- splitsing Altaarstraat - Dorpstraat in Oirsbeek wordt aangepast zodat er meer overzicht komt voor de verkeersdeelnemers. De T- Splitsing Beijlkensweg - Oirsbekerweg te Oirsbeek wordt aangepast voor de veiligheid van het langzaam verkeer.

De verkeersstroom door de Hoofdstraat Amstenrade en de Provinciale weg te Oirsbeek en Klein Doenrade wordt verkeerssluw gemaakt bij het doorgaan van de Buitenring. Doorgaand verkeer zal zoveel mogelijk gebruik moeten gaan maken van de N276. Het sluipverkeer dat via Schinnen en Puth naar Doenrade rijdt en omgekeerd zal ontmoedigd worden.

Het Gemeentelijk Verkeers en Vervoersplan (GVVP)

Voor het op een goede wijze herzien van het GVVP is het noodzakelijk, dat vóóraf bindende en duidelijke afspraken worden gemaakt met de betreffende overheden over de gevolgen van hun ingrepen voor ons wegennet. Het kan niet zo kan zijn dat de gemeente wordt opgezadeld met oplopende kosten als gevolg van toenemend verkeer op aan- en afvoerwegen. Overlast op het onderliggend wegennet moet zoveel mogelijk voorkomen worden. Dit zal in een aantal gevallen leiden tot het aanpassen van het GVVP.

De uitwerking van het GVVP en de realisatie van de genoemde projecten moet volgens planning uitgevoerd worden. Binnen nagenoeg de gehele gemeente worden de kernen ingericht volgens het Duurzaam Veilige principe. Uitgangspunt is dat de inrichting van de kernen zodanig fysiek wordt uitgevoerd dat snelheidsovertredingen zoveel mogelijk worden ontmoedigd. Bestemmingen en voorzieningen die veel extra verkeer in de woongebieden aantrekken zullen in hoofdzaak zelf moeten voorzien in parkeergelegenheden.

Er moet kleinschalig openbaar vervoer binnen de gemeente geregeld worden, vooral ook als bijdrage aan een sociale leefomgeving. Er moet speciale aandacht zijn voor de verkeersveiligheid van ouderen met mobiliteitsproblemen.

Voor het afremmen van de snelheden in het verkeer zijn asverschuivingen en/of verplichte omrijroutes betere oplossingen dan het toepassen van drempels en/of flitspalen.

3.6 Werken en economie

Vestiging bedrijven

Grootschalige bedrijven en bedrijven die belastend zijn voor de leefomgeving horen niet thuis binnen de woonkernen. Zij zullen zich moeten vestigen op het bedrijventerrein “De Breinder”. Bedrijven die zich sterk maken om het werklozenvraagstuk binnen de gemeente Schinnen aan te pakken krijgen voorkeur in geval van vestiging. Hierbij past een brede samenwerking met regionale en lokale partners die werkzoekenden zo snel mogelijk naar werk begeleiden. De kwaliteit van het ondernemersklimaat in de gemeente moet bevorderd worden. Schinnen moet een gemeente zijn met een uitdagend ondernemersklimaat waardoor het aantrekkelijk is voor de vestiging van hoogwaardige economische bedrijvigheid. Vooral de kleinschalige werkgelegenheid moet daarbij worden gestimuleerd. Dat kan onder andere door kleinschalige particuliere initiatieven te beoordelen met het ja, tenzij principe.

Bij herbestemming van ruimten en activiteiten in de agrarische sector zullen de betreffende bedrijven moeten worden ondersteund. Voorop staat wel dat deze activiteiten niet milieubelastend zijn. Kleinschalige bedrijfjes, die geen belasting vormen voor het milieu en/of de functie wonen kunnen binnen de woonomgeving gesitueerd worden. In het geval dat deze bedrijven extra verkeer aantrekken zullen zij wel moeten voorzien in voldoende parkeervoorzieningen. Voor de Vernieuwingsgroep is uitgangspunt, dat de woonbuurten in onze gemeente leefbaar zijn en blijven.

Bevorderen werkgelegenheid in en rond de kerkdorpen

Dagrecreatie, streekproducten, kleinschalige industrie, duurzame energie en ZZP'ers dragen bij aan de sociaaleconomische vitaliteit van de kleine kernen. Goede ICT-voorzieningen (glasvezel, ook in het buitengebied) versterken de mogelijkheden. Lokale producten en diensten moeten een logische eerste keuze zijn voor klanten in de kleine kern. De gemeente moet hierin de ruimte bieden en de gemeenschap moet hierin investeren. Lokale producten en diensten moeten op de kaart worden gezet.

Ruimte geven aan lokale bedrijven

In een betrokken samenleving nemen burgers, maatschappelijke organisaties én bedrijfsleven samen initiatieven om problemen op te pakken. Bedrijven maken deel uit van die samenleving. De Vernieuwingsgroep wil bedrijven ruimte bieden. Daarom bevorderen we maatschappelijk betrokken ondernemen. Een toegevoegde waarde voor alle partijen, ofwel een win-winsituatie, is daarbij het uitgangspunt. Dat vraagt er in veel gevallen om dat specifieke regels zoveel mogelijk worden vervangen door algemene regels.

Maatschappelijk betrokken ondernemen

Maatschappelijk betrokken ondernemen stimuleren houdt in: het betrekken van ondernemingen bij sociale uitdagingen. Bijvoorbeeld via voorlichting op scholen (oriëntatie op een vervolgopleiding), hulp bij het voorkomen van schulden (door financiële dienstverleners) of het re-integreren van jong gehandicapten, herintreders, en/ of langdurig werklozen. De gemeente heeft hierbij een voorbeeldfunctie.

Aanbestedingsbeleid

Lokale partijen voortrekken mag niet, maar de Vernieuwingsgroep wil lokale ondernemers bij aanbestedingen en inkoop van de gemeente een eerlijke kans geven, als zij voldoende kennis/kunde en capaciteit hebben om invulling te geven aan de opdracht. Ook startende ondernemers moeten een eerlijke kans krijgen.

Weer aan het werk

Werkloosheid is een groeiend probleem voor mensen. De economische omstandigheden maken de oplossingen lastiger. Toch blijft werk de meest belangrijke factor om erbij te horen. Ons uitgangspunt is: of je bent aan het werk, of je levert een bijdrage door vrijwilligerswerk of dagbesteding. Meer mensen zullen op een effectieve manier van de bijstand naar nieuw werk begeleid moeten worden.

Schinnen heeft kansen voor versterking van de werkgelegenheid

Er moet snel en creatief worden ingespeeld op ontwikkelingen. De Vernieuwingsgroep wil dat de gemeente daarbij doet wat in haar macht ligt om de werkgelegenheid te versterken door:

1. RO-procedures en vergunningverlening te faciliteren richting ondernemers;
2. Het instellen van accountmanagement met vaste aanspreekpunten op één dossier. Dat betekent, dat er één aanspreekpunt is voor bedrijven die zich willen vestigen en voor bestaande bedrijven die willen uitbreiden;
3. Ondernemers te faciliteren in 'social return on investment/maatschappelijk ondernemen'. Door de 'kaartenbak' vanuit de sociale dienst op orde te hebben en deze open te stellen voor ondernemers;
4. O. ondernemers door te verwijzen en op weg te helpen bij subsidies en kansen die bekend zijn bij provincie of andere instanties.

De Vernieuwingsgroep pleit voor één servicepunt waar de ondernemer terecht kan met vragen over (on)mogelijkheden voor zijn omgeving, waar werkgevers terecht kunnen met vragen over werving en selectie, advies en begeleiding voor het in dienst nemen van medewerkers. Geen ingewikkelde trajecten, procedures, bureaucratie, jargon of regels, maar juist praktische hulp waar de ondernemer/werkgever iets aan heeft. Het servicepunt biedt een vaste contactpersoon aan voor alle vragen.

Uitkering en werken

Gemeenten verplichten mensen die een bijstandsuitkering ontvangen en niet in een re-integratietraject zitten, tot het leveren van een tegenprestatie. Dit kan in de vorm van vrijwilligerswerk. Een combinatie met de WMO is dan mogelijk. Het opbouwen van een goede relatie met het bedrijfsleven is een voorwaarde voor het begeleiden van mensen van bijstand naar werk. Dit is alleen mogelijk met een goede samenwerking met omliggende gemeenten. Een speciaal werkgeversteam bij de sociale dienst is de aanjager van deze contacten.

Het bieden van een aanvulling op de loonkosten en het 'ontzorgen' van werkgevers zijn middelen om werknemers met een beperking aan de slag te krijgen bij reguliere werkgevers. Maatwerk om een goede match te maken tussen werkgever en werknemer is het uitgangspunt.

Bijzondere positie van jongeren

De aanpak van jeugdwerkloosheid heeft onze prioriteit. Om jongeren uit een uitkering te houden, wordt ingezet op training, scholing, werkervaringsplaatsen en aanvullingen op het loon wanneer zij niet volledig kunnen werken. Met regionale opleidingscentra worden goede afspraken gemaakt over de plek die jongeren krijgen als zij de entreetoets in het MBO niet halen. Bij deze groep dreigt het risico dat zij zonder diploma aan de kant komen te staan.

Gezonde lokale economie

Een samenleving waarin iedereen erbij hoort heeft behoefte aan een gezonde economie en goede werkgelegenheid. Hoewel gemeenten slechts deels de economische ontwikkeling kunnen beïnvloeden, is vooral het midden- en kleinbedrijf (MKB) afhankelijk van lokale keuzes. Zonder groei van de lokale economie komt er geen werkgelegenheid bij. De gemeente creëert randvoorwaarden voor die noodzakelijke groei en ondersteunt bedrijven, maar zij gaat niet voor de individuele ondernemer de keuzes maken.

Kleine detailhandel

De kleine detailhandel, met name zelfstandigen, staat onder druk. Maar ze bepalen wel het succes van het dorpshart. De gemeente probeert te voorkomen dat er leegstand ontstaat. De gemeente stimuleert ambachtelijke bedrijven om zich in de dorpskernen te vestigen. De gemeente faciliteert ondernemers om zich in Schinnen te kunnen vestigen.

Midden- en kleinbedrijf

Om startende bedrijven te ondersteunen organiseert de gemeente samen met de ondernemersvereniging een uitwisseling tussen nieuwe en ervaren ondernemers. De gemeente gaat bij (ver)bouwplannen van winkeliers terughoudend om met welstandseisen. Als de plannen van een bedrijf ergens niet binnen de regels passen laat de gemeente het daar niet bij, maar zoekt met de ondernemer actief mee naar andere mogelijkheden.

Zelfstandigen zonder personeel

Voor kleine ondernemers wordt het in de bestemmingsplannen makkelijker gemaakt om een eigen bedrijf aan huis te vestigen. De hoofdfunctie van de woning moet altijd bewoning zijn, de bedrijfsvoering is ondergeschikt (35%). In het aanbestedingsbeleid wordt ruimte gegeven aan kleine zelfstandigen en kleine bedrijven om mee te dingen naar opdrachten. Bijvoorbeeld ook door het opdelen van grotere opdrachten in deelopdrachten of percelen.

Functieverandering

Als een agrarisch bedrijf stopt, komt er vaak een groot pand leeg te staan. We zijn in die gevallen voorstander van een nieuwe bestemming, door bijvoorbeeld wonen mogelijk te maken of door de ruimte te geven aan een zorgboerderij of een andere vorm van eigentijds ondernemerschap. Voor deze nieuwe bestemming is het van belang dat rekening wordt gehouden met de regels die gelden voor de agrarische omgeving.

3.7 Recreatief toerisme

Ons landschap

Ons landschap is van grote waarde voor de gemeente en biedt aan haar inwoners een vaste bron tot dagelijkse recreatie, door een netwerk van vele fiets- en wandelpaden en ruiterroutes. Ons uitgangspunt is de combinatie van wonen, werken, recreëren en onthaasten.

De gemeente biedt ruime mogelijkheden aan recreanten voor extensieve recreatie. Een doorontwikkeling naar intensieve toeristische voorzieningen wordt niet beoogd. De gemeente dient ondernemers te faciliteren die willen investeren in de toeristisch recreatieve sector, zeker als de initiatieven langs de ontwikkelde wandelroutes liggen.

Wandelpaden

De Vernieuwingsgroep heeft in de afgelopen periode veel bereikt in het herstel van de landelijke omgeving. De Vernieuwingsgroep maakt zich sterk voor voldoende wandel- en fietspaden die de dorpskernen verbinden met de buitengebieden en aansluiten op de omringende gemeenten. Ons uitgangspunt is de combinatie van wonen, werken, recreëren en onthaasten. Een kaart met daarop aangegeven alle wandelpaden inclusief de onlangs nieuw aangelegde paden mag in de toekomst niet ontbreken. De Vernieuwingsgroep is van mening dat de voormalige zand- en grindgroeven binnen de gemeente een bijzonder element kunnen gaan vormen voor extensief recreatief gebruik

Overnachtingsmogelijkheden

Het uitbreiden van het aantal overnachtingsmogelijkheden in de gemeente zal voornamelijk kleinschalig plaats vinden door middel van bed en breakfast of kamperen bij de boer.

3.8 Cultuur

Erfgoed en monumentenbeleid

Het cultuurhistorisch erfgoed van de lokale gemeenschap in de breedste zin moet zo veel mogelijk worden beschermd. Initiatieven op het gebied van cultuur die leiden tot het stimuleren van ontmoeting, binding en verbinding tussen bevolkingsgroepen moeten worden ondersteund. Cultureel en religieus erfgoed moet breed toegankelijk zijn en verdient het om in stand te worden gehouden. Onderhoud en restauratie van monumenten vragen daarom aandacht. De huidige financiële positie van gemeenten geven op dit gebied weinig mogelijkheden dus zal er gezocht moeten worden naar andere oplossingen.

Speciale aandacht vergt de instandhouding van lokale historische waardevolle gebouwen en landschappen. Wijzigingen van welke aard ook, dienen met het nodige voorbehoud te worden beoordeeld. Ook het archeologische erfgoed moet zo goed mogelijk in kaart gebracht worden en dient beschermd te worden. Immers de vondsten in de bodem, van welk tijdperk dan ook, leren ons de geschiedenis van ons huidige bestaan beter te begrijpen en het in de context plaatsen van de maatschappelijke ontwikkeling.

Cultuur en onderwijs

In het onderwijs dient aandacht besteed te worden aan de beleving van zoveel mogelijk cultuuruitingen. Hierdoor moet in een vroeg stadium aan de jeugd een breed scala aangeboden worden van schouwburguitvoeringen, toneel, concerten en beeldende kunst, zodat de jeugd zich bewust wordt van het belang van het begrip cultuur in onze samenleving. Cultuur moet integreren in het onderwijspatroon.

Ondersteuning bieden

Ondersteuning van lokale professionele kunstenaars verdient aanbeveling. De benadering van de jeugd door deze kunstenaars in de scholen bevordert en ontwikkelt de creativiteit van de jeugd. Mogelijkheden tot het inrichten van exposities in de hal van het gemeentehuis moeten regelmatig

geboden worden. De atelierroute is een goed voorbeeld van het promoten van de professionele en de amateurkunst en moet als zodanig in stand gehouden worden.

Kunst in de openbare ruimte

Kunst in de openbare ruimte wordt gestimuleerd, waar mogelijk in samenwerking met het bedrijfsleven en/of het particuliere initiatief.

De verfraaiing van de openbare ruimte met kwalitatief goede kunst draagt bij aan de verlevendiging en verbetering van onze gemeente. Het aanleggen van een breed georiënteerde kunstcollectie moet, als de financiële omstandigheden dat toelaten, bevorderd worden.

Bibliotheekwerk

Onder het begrip cultuur dient ook aandacht te zijn voor een goed voorzieningenniveau op het gebied van het bibliotheekwerk. Het aanbod moet voldoen aan de behoefte van onze burgers.

3.9 Duurzaamheid

Balans tussen mens, milieu en een gezonde economie

Niet alleen gebruiken maar ook bewaren is het uitgangspunt. Natuur, grondstoffen, energie, voedsel en afval hebben een waarde. Als we dit belangrijk vinden, moeten we het anders gaan doen. De Vernieuwingsgroep bevordert een leefmilieu waarin mensen rust, ruimte en werk vinden en natuur, landschap en milieu duurzaam worden beheerd. We stellen ambitieuze en haalbare milieudoelen. We betrekken lokale bedrijven en vooral de inwoners bij de overgang naar een duurzaam ingerichte gemeente. We nemen barrières weg bij initiatieven van buurten, verenigingen, corporaties en bedrijven.

De gemeente Schinnen moet zoveel mogelijk energie neutraal is. Dat is een enorme opgave. Dit betekent aan de ene kant dat de gemeente Schinnen het gebruik van alternatieve energiebronnen op allerlei manieren moet stimuleren. Aan de andere kant betekent dit besparen op het gebruik van energie. Wat betreft het opwekken van duurzame energie moet de gemeente particuliere initiatieven zo veel mogelijk faciliteren.

Zelf energie opwekken

In onze gemeente hebben we vele mogelijkheden om energie op te wekken waarvan vergisting en verbranding van biomassa, zonne-energie en windenergie de meest voor de hand liggende zijn. Daarnaast moet onderzocht worden of het haalbaar is om percelen grond in te richten met zonnepanelen. Faciliteren moet de gemeente doen door nu al via bestemmingsplannen, gebieden aan te wijzen waar het mogelijk moet zijn op een duurzame manier energie op te wekken. De gemeente moet niet wachten op initiatiefnemers met bestemmingsplanwijzigingen maar actief gebieden aanwijzen. Daarnaast betekent dit zo veel mogelijk meewerken aan het verlenen van vergunningen en bundelen van kennis van burgers en bedrijven. Ook op het gebied van subsidieregelingen zou de gemeente een loket moeten inrichten. Dit alles zorgt er voor dat particuliere investeerders veel gemakkelijker investeringsplannen durven te maken omdat onzekere en tijdrovende procedures worden beperkt. Ook kan de gemeente, indien nodig, via het in erfpacht afgeven van grond de investeringskosten verlagen. Als laatste is garantstelling bij niet commerciële initiatieven een mogelijkheid om het investeren in duurzame energie te faciliteren. Burgers moeten door de gemeente niet worden “gestraft” voor investeringen in energiebesparing. De gemeente moet dus in OZB verordening juist een korting opnemen bij een beter energielabel in plaats van een hogere OZB vanwege een hogere woningwaarde.

De Vernieuwingsgroep wil particuliere initiatieven stimuleren door het bieden van de randvoorwaarden voor de uitvoering en gebruik van hernieuwbare energie.

Ook willen wij de ecodynamische mogelijkheden onder de aandacht brengen tot het verbeteren en in standhouden van monumenten. Denk aan de molen van Oirsbeek, de monumentale kerken en boerderijen in onze kerkdorpen. Het gebruik van ecodynamische technieken in woningen.

Veel van deze maatregelen verdienen zichzelf binnen 10 jaar sowieso terug, maar de financiering kan worden vergemakkelijkt door energiebesparende maatregelen. Deze maatregelen kunnen worden ondersteund door het lokale bedrijfsleven. In scholen, gemeentelijke gebouwen en bestaande huizen kan zonder grote investering met gemak 25% aan energie bespaard worden. Op scholen kan zo praktisch kostenneutraal na een jaar worden geïnvesteerd in duurzame energy systemen.

De 5800 huishoudens in Schinnen geven jaarlijks €10.509.600,= uit aan energie. Dit geld verdwijnt grotendeels **uit** de regio. Met de implementatie van duurzame-energie en energiebesparende maatregelen kan een groot gedeelte van dit geld **binnen** de gemeentegrenzen blijven!! Het Oostenrijkse dorpje Güssing is het eerste energie neutrale dorp in de wereld. Zij hebben de transitie in 15 jaar volbracht en deze blijkt grote voordelen te hebben voor de werkgelegenheid, het leefmilieu, de verkeersdruk, **de lokale economie, de energieprijzen en natuurlijk de CO2 uitstoot.**

Wij willen hierin voortgaan en de weg bereiden door het scheppen van de randvoorwaarden die nodig zijn om ons gezamenlijk doel te bereiken.

Ons beleid is erop gericht dat de gunstige effecten die aan duurzaamheid kleven, de burgers meer welzijn en woongenot gaan bieden.

Het economisch belang voor de plaatselijke ondernemer bij duurzaamheid geven wij, in het kader van werkgelegenheid, waar dat kan ruim baan.

De kleine beurs kan door het ondersteunen van besparingen, slimme technieken en financieringen bij de ontwikkeling worden betrokken.

De **Waterleiding Maatschappij Limburg**, de gesprekspartner om de duurzaamheid van de waterhuishouding in de gemeente te bevorderen, wordt aangemoedigd tot het verstrekken van handzame kennis aan de burger

Met het **Waterschap Roer en Overmaas** moet het verwerken van oppervlakte water worden doorgelicht. Aan het aanleggen van zelfreinigende vijvers zal de nodige aandacht moeten worden geschonken.

De gemeente zelf moet een voorbeeldrol spelen op het gebied van energiebesparing.

Het gemeentehuis en de andere gemeentelijke gebouwen is hier natuurlijk al een mooi voorbeeld van, maar ook op andere terreinen moet de gemeente een goed voorbeeld gaan geven. Denk hierbij aan energiezuinige voertuigen en openbare verlichting die gebruik maakt van dimbare led verlichting.

Wat betreft regenwater moet de gemeente doorgaan met het afkoppelen van hemelwater van het riool en (schoon) hemelwater laten infiltreren in de directe omgeving.

Samen met de provinciale overheid kunnen gemeenten een fonds inrichten om bedrijven en particulieren te steunen in het plaatsen van zonnepanelen. De gemeente onderzoekt de mogelijkheden van het plaatsen van zonnepanelen op schoolgebouwen en verenigingsgebouwen. Onderzoek of het voormalig "stort" aan Hettekensweg (3 hectare) ingericht kan worden met

zonnecollectoren. Verder onderzoeken in hoeverre burgers van Schinnen (bijv. huurders woningen) hierin kunnen participeren.

Afval

De gemeente is verantwoordelijk voor het inzamelen van afval. Er moet zoveel mogelijk worden gerecycled, hiervoor worden nieuwe methodes bekeken. Bevorderd wordt dat bedrijven zelf hun zwerfafval met een straal van 500 meter rondom hun bedrijf opruimen.

Resumé

Het leefklimaat van Schinnen

Een goed leefklimaat wordt niet alleen gemaakt door de omgeving en de natuurlijke gesteldheid van de gemeente. De basis wordt gevormd door de integriteit van de gemeenteraad, het College van Burgemeester en Wethouders en de ambtenaren. Solidariteit, vrijheid en gelijkwaardigheid zullen de grondbeginselen moeten zijn en blijven.

De aanspreekbaarheid, de communicatie en de bereidheid tot overeenstemming en/of een compromis te komen zal de toekomst van onze gemeente schitterend inhoud geven.

De bereidheid om de handen uit de mouwen te steken, de schouders niet op te halen of de verantwoording op de burens af te schuiven, zal de basis moeten vormen voor een goed leefklimaat. Een leefklimaat dat toch al gekenmerkt wordt door beperkingen en gebreken.

4 BESTUUR EN MIDDELEN

4.1 Bestuur

De Vernieuwingsgroep is voorstander van een compacte overheid. Dat betekent dat de omvang van de gemeentelijke organisatie slank moet zijn en gerelateerd aan de haar opgedragen taken. Wij willen dat bereiken door een regiegemeente te zijn en daarbij zoveel mogelijk samen te werken met onze buurgemeenten. De Vernieuwingsgroep pleit voor terughoudendheid en soberheid als het gaat om ondersteunende faciliteiten en/of regelingen voor bestuurders en raadsleden.

De invoering van de drie decentralisaties (Participatiewet, Jeugdzorg, deel van de AWBZ) zal een grote impact hebben op de begroting van de gemeente Schinnen. In beginsel moet de uitvoering van de nieuwe taken plaatsvinden binnen de daarvoor verkregen rijksbudgetten.

Het is van belang voor de uitvoering van deze nieuwe taken een adequate organisatiestructuur op te zetten. Samenwerking met omliggende gemeenten is daarbij van essentieel belang. Te allen tijde moet voorkomen worden, dat er een grote overhead ontstaat. De regels en procedures moeten voor de burgers helder en simpel zijn. De Vernieuwingsgroep pleit voor regie en financiering in één hand; één ondernemers servicepunt, één gezinscoach bij inzet van eerste of tweedelijns hulp, één re-integratiecoach bij werkondersteuning, één frontoffice. De Vernieuwingsgroep pleit voor een integraal beleid met één wethouder voor economische zaken en arbeidsmarktbeleid.

4.2 Samenwerken

Gemeenten krijgen steeds meer taken te vervullen. Soms kan een gemeente dat niet alleen, omdat het complexe zaken zijn (jeugdzorg) of omdat ze gemeentegrenzen overschrijden (arbeidsmarktfragen). Uitgangspunt blijft een zelfstandige gemeente Schinnen, maar in veel gevallen is het goed om voor samenwerking te kiezen, omdat het dan goedkoper en kwalitatief beter kan.

De Vernieuwingsgroep neemt telkens als uitgangspunt, dat de samenwerking niet moet leiden tot een grootschalige en afstandelijke organisatie. Wij streven naar een betrokken gemeente die haar inwoners kent, waar de gemeenteraad bereikbaar is en een afspiegeling kan blijven van de lokale bevolking. De burger moet ook dichtbij huis terecht kunnen voor zo veel mogelijk zaken. Er moet door de gemeente meer worden ingezet op 'social media' en on-line bereikbaarheid. De huidige samenwerkingsvormen moeten daar waar mogelijk worden gecontinueerd.

Samenwerking in regionaal verband zal steeds meer noodzakelijk zijn. In de huidige maatschappij is de gemeente Schinnen een kleine, maar niet te missen, speler. Alleen kunnen wij weinig of niets bereiken, in samenhang met andere gemeenten, kunnen wij eerder de gewenste en/of noodzakelijke zaken bereiken ten dienste van onze inwoners.

4.3 Middelen

Gemeenten ontvangen een belangrijk deel van hun inkomsten van de landelijke overheid (het gemeentefonds). Door het kabinet wordt gekort op deze landelijke bijdrage. Daarnaast worden een aantal zorg taken en taken op het gebied van arbeidsparticipatie naar de gemeente overgeheveld; dit met een flinke korting op het budget. De Vernieuwingsgroep wil een sluitend meerjarenperspectief, om voorzieningen ook op langere termijn betaalbaar te houden. Om de begroting sluitend te houden en gemeentelijke taken te blijven uitvoeren, moet op verschillende terreinen helaas en onvermijdelijk worden bezuinigd of moeten in het slechtste geval de lasten

worden verhoogd. Er moet altijd een goede afweging worden gemaakt tussen de lastendruk voor de burgers en de kwaliteit en toegankelijkheid van de geleverde voorzieningen

De Vernieuwingsgroep hanteert het principe dat de sterkste schouders de zwaarste lasten dragen. Kwijtscheldingsregelingen voor burgers met een minimaal inkomen blijven in stand. De gemeente bezuinigt niet extra op het armoede- en zorgbeleid ten opzichte van de (krappe) budgetten die de landelijke overheid beschikbaar stelt.

De Vernieuwingsgroep vindt een periodieke herbezinning op door de gemeente uitgevoerde taken van belang. Deze herbezinning kan leiden tot het niet meer uitvoeren van bepaalde taken en daarmee het niet meer ter beschikking stellen van geld en mensen voor het uitvoeren van die taken. Plaatselijke belastingen zullen gebaseerd moeten zijn op kostendekkende tarieven en heffingen. Een verhoging van de belastingen is alleen bespreekbaar, indien anders het voorzieningenpakket terug loopt of ten dienste van een, door de eigen, burgers zeer gewenste voorziening.

De Vernieuwingsgroep is van mening, dat een lastenverhoging op alle terreinen maximaal beperkt dient te worden. Door een kritisch inkoopbeleid van de gemeente en het kritisch omgaan met het uitbesteden van werken aan dure inhuur van adviesbureaus. Efficiëntie en een scherp kostenbeheer, met een sterke budgetdiscipline, zijn uitgangspunten voor een deugdelijk financieel beleid.

5 COMMUNICATIE

5.1 Algemeen

Communicatie wordt veelal gezien als het uitwisselen van gedachten, meningen en denkbeelden. Communiceren is echter meer!

- Communiceren is ook de **dialogoog zoeken** met de inwoners, verenigingen, belangengroeperingen en de ondernemers van de gemeente Schinnen. Luisteren naar hun ideeën en hun verzoeken in overweging nemen. Maar ook NEE durven zeggen, daar wij een andere mening hebben! Overigens wel altijd op basis van argumenten.
- De Vernieuwingsgroep wil een **open en transparante** politieke partij zijn, die midden in de Schinnense samenleving staat en waar Raadsleden en Wethouders eenvoudig te benaderen zijn.
- Communiceren is ook **luisteren!**
De Vernieuwingsgroep wil zelf luisteren, maar streeft er ook naar dat het bestuur van haar gemeente luistert en in samenspraak besluiten neemt.

Niet alleen vóór de verkiezingen, maar ook erna wil de Vernieuwingsgroep belanghebbenden uitnodigen op haar vergaderingen en staan wij open om kennis te maken en te vernemen WAT er 'leeft' onder onze burgers. Ook wat er 'beter' kan willen we horen. Dit is en blijft een grondhouding van de Vernieuwingsgroep.

5.2 Communicatie en informatie

Wij leven met zijn allen in een sterk veranderende maatschappij, waarin technologische en maatschappelijke ontwikkelingen zich in een snel tempo opvolgen. Deze hebben grote gevolgen voor onze samenleving en vragen om een hoog aanpassingsvermogen van onze burgers, maar ook van onze gemeente én ook een politieke partij als de Vernieuwingsgroep; we worden geconfronteerd met de Informatiemaatschappij, waarin communicatie een andere definitie en dus ook andere invulling krijgt. Contact leggen, onderhouden en krijgen met onze achterban vraagt om een andere benadering; het gebruik van social media, multi-mediale hulpmiddelen zal sterk toenemen. Ook de wijze van communiceren zal drastisch veranderen.

De burger van morgen wil op een andere wijze in contact staan met ons en met de gemeente. De Vernieuwingsgroep is zich hiervan bewust en volgt deze ontwikkelingen op de voet. Intern zetten we een communicatieplan op, om hierop adequaat te kunnen anticiperen

6 RESUMÉ

De Vernieuwingsgroep is op weg naar haar 45 jarig bestaan. Veel burgerleden, raadsleden en wethouders hebben zich in die jaren op bevolgen wijze ingezet voor het welbevinden van onze prachtige gemeente. Bij de voorbehandeling in de diverse commissies geven deskundige leden van de Vernieuwingsgroep, uit eigen kennis of gebaseerd op overleg met andere partijen, zo goed mogelijk adviezen. In de raad nemen de raadsleden van de Vernieuwingsgroep, gesteund door die adviezen, verantwoorde besluiten. Onze koers wordt bepaald door de plaatselijke situering en bevolking en wordt ons nooit opgelegd door boven ons staande regionale of landelijke partijstromingen. Wij willen eerlijk, oprecht, open en betrouwbaar werken aan een optimaal leefklimaat binnen de gehele gemeente Schinnen, waarbij het algemeen belang telkens voorop staat.

De Vernieuwingsgroep neemt haar verantwoordelijkheid en streeft ernaar om een optimale politiek te voeren door zich, als een onafhankelijke plaatselijke partij, in te zetten voor alle inwoners van de gemeente Schinnen.

**VERNIEUWINGS
GROEP** de kern centraal

LIJST 1

Maatschappelijke bewustwording, zelfredzaamheid
en sociale samenhang op kernniveau vergroten
door burgerparticipatie!

Hebt u vragen of opmerkingen over ons programma of wilt u graag met ons van gedachten wisselen? Bezoek onze fractievergadering of neem contact op met ons. Wij staan u graag te woord!

Hugo Schaffrath, fractievoorzitter Vernieuwingsgroep

Beijlkenweg 76
6438 KB Oirsbeek
046-4424910
06 27821174

hugoschaffrath@home.nl